

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 8 (839) VASARIO - FEBRUARY 24 • 1966 - JAUNIMO METAI • 15 ct.

• LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY •

941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONT. CANADA • TEL. 368-6813

Paminklas ateičiai

PROF. RÓMAS VASTOKAS

Natūraliame tautos gyvenime savito kultūros veido išlaikymas niekada netampa gyvybiniu klausimu. Nuo mažens iki senatvės veikiamas savosios kultūros formų, žmogus nejučiomis pasisavina visa, kas jam reikalinga santykiuose su aplinka, bendruomene, visa. Gali jis prie savo kultūros nepritaipyti, gali ją atstumti, bet ir šiuo atveju jo prietaravimo būdas lieka savosios kultūros išraiška.

Tačiau kai tautos dalis istorijos eigoje atplėšiama nuo tautos visumos, jos kultūrinis išlikimas tampa jos gyvybės sąlyga. Savito veido išlaikymas tampa pagrindiniu jos rūpesčiu. Kultūrinis išlikimas bei testinumas būtų užtikrintas, jeigu bendruomenė kaupytų visas jėgas į vieną tikslą. Deja, išeivijos kelyje atsiranda daug klystelių, kurie kliudo sutartinę darbą.

Nepriklausomybės netekimas lietuviams buvo dvigubai skaudus: laisvės praradimas ir laisvo gyvenimo trumpumas. Pavasario sėja nedavė rudens derliaus. Netokiam pasaulyje tenka gyventi, kokiame ruošiasi. Liko planai, galimybės pasaulio, koks galėjo būti. Ir dabar, kada nuo to skaudaus įvykio praėjo daugelį metų, dar vis praėjusio pasaulio gyvenama ir dėl jo nesutariama. Bet kiek svarbu praeitį prisiminti, tiek svarbu dabartį priimti. Dabarties rūpesčiai reikalauja greito sprendimo. Ir kultūrinis išlikimas bus galimas tik tiek, kiek pajėgsime dabartį suprasti. Ir tik tie atsieks savo tikslą, kurie iš dabarties greičiausiai pasimokys.

Dar vienas trūkumas, kuris apsunkina išlikimo galimybes, tai stoka aiškias mato, pagal kurį visi užsimojimai tarnautų vienam tikslui, visi planai vienam planui. Sitoks mastas visą bendruomenės veikimą, visus jos išteklius sutelktų ties pagrindiniu jos tikslu. Jeigu praleisime, kad šis tikslas yra lietuvių išlikimas, tada ir kiti dabarties rūpesčiai atsisots atitinkamoje sferoje. Ir kultūrinis ryšys su tauta būtų galima nagrinėti ne vien pagal tai, kiek jie padės Lietuvai laisvinti, bet ypač kiek jie padėtų lietuvių išlikimui. Tik nustatius vertybių skalę dabartį, ir dar tokiai dabartį, kurią mes galime tiesiogiai paveikti, galėsime savo jėgas prasmingiausiai sutelkti.

Trečiasis klystkelis — tai rinkimasis lengvesnio kelio, nors išorėje atrodo, kad ir garbingesnis. Tai planų, paminklų, rezoliucijų ir t.t. kelias, kuris dažnai atstoja realaus darbo, pasižventimo, ištermės ir žmoniškumo kelią. Tai garsas ir triukšmas, kuris minia išsiskirčius dažiausiai dingsta be pasekmių. Šiuo metu lengviau mirt už idėją, negu už ją gyventi, lengviau pastatyti paminklą praėjusiai, nes ji saugi, negu priimti dabartį, kurioje ryškus atsakymo nėra.

Savitas kultūros išlikimas bus užtikrintas tik tada, kai bus stoma paminklas ateičiai, gyvas paminklas ateinančiose kartose, kuriame bus pabrėžiamas iškaltas tikslas ir dabartis ir kuris bus skirtas tiems, kurie pasirodo darbo, ištermės ir žmoniškumo kelią.

SIŪLO PANAIKINTI MONARCHIJĄ

Monarchija turėtų būti panaikinta Kanadoje — tokį nutarimą priėmė Kanados universiteto liberalų federacija, susirinkusi Otavoj. Tą federaciją daugumoje sudaro studentai, kurie už keleto metų gali patekti į parlamentą. Tada karalienei klausimas suaktualūs. Praėjusiais metais buvo priimta lygiai tokia pat rezoliucija.

„Kanada — Europos viltis“ — tokiu pavadinimu Paryžiuje buvo išleista prancūzų žurnalisto Claude Julien knyga. Pagrindinė jos mintis yra ta, kad kol Kanada dar išsilaikys prieš JAV, tol Europa jausis turinti pusiausvyrą prieš galingą Šiaurės Amerikos jėgą. Bet jeigu Kanada patektų visiškai JAV įtakon, Europos balsas amerikiečiams nebeturėtų jokios reikšmės. Europa stengiasi rasti sau šalininkų Afrikoje, Azijoje, o šiame kontinente esanti tik Kanada. Autorius nagrinėja Kanados problemas, nesigalėdamas karčių žodžių nei angliškai, nei prancūziškai Kanadai.

Ledo ritulys yra populiariausias Kanados sportas. Beveik visi žaidėjai didžiojoje Kanados ir JAV komandose yra kanadiečiai. Tautinėje lygoje iki šiol būdavo 6 komandos: 4 iš JAV miestų ir 2 iš Kanados. Miestuose, kur vyksta tik komandų rungtynės, nėra įmanoma gauti bilietų į stadionus. Milijonai stebi žaidimą per televiziją. Atėmiant metimą ir minėta lyga priimtos dar 6 komandos iš JAV miestų. Vankuveris, nors ir prašė priimamas, bet nepraėjo. JAV ir Kanadoje ledų ritulys yra ne tik sportas, bet ir pelningas verslas.

Toronto rasta negyva moteris miesto gydytojo buvo pripažinta mirusia. Bet miesto laivoninėje emė kvėpuoti. Darbininkai pastebėjo ir greitai nugalėjo ją į ligoninę, tačiau už poros dienų numirė. Gydytojas, prižiūrėjęs moterį mirusia, suspėduotas.

Krikščionybės paviljonas pasaulinėje Montreale parodoje EXPO 67 bus visiškai skirtingas nuo kitų pastatų. Nebus jokios tikybinės propagandos, jokių paminklų ar namalų. Visame pastate bus tylu. Tėvas O'Brien, jėzuitas, pareiškė, kad lankytojai išeis iš paviljono pilni klausimų, bet ne atsakymų. Pastatas kainuos \$13 mil., kuriuos

sudės anglikonai, baptistai, graikų ortodoksai, liuteronai, presbiterijonai, katalikai ir United Church.

Kanada neturi tautinių švenčių, išskyrus liepos 1 d. — Dominion Day. 1965 m. vasario 15 d. oficialiai buvo pripažinta naujoji Kanados vėliava. Br. Kolombijoje mokyklų vaikai pasiūlė, kad ta diena būtų pripažinta tautine švente. Daug kas tai idėjai pritaria. Tai būtų tautinio susipratimo diena ir kartu vienintelė nedarbo diena tarp N. Metų ir Velykų.

Anglų kalba leidžiamas sovietų žurnalas Kanadoje „Soviet Union Today“ paskelbė kanadiečiams konkursą, kurio laimėtojas bus nemokamai vežiojamas po Sov. Sąjungą 7 dienas. Sąlygos: atsakyti į 12 klausimų apie Sov. Sąjungą. Tikslas propagandinis — paskatinti kanadiečius domėtis Sov. Sąjunga. Klausimai gana sunkūs — iš geografijos ir istorijos, kaikiurie gana politiški.

Nežiūrint cigarečių kenksmingumo, jų vartojimas Kanadoje 1965 m. žymiai pakilo. Per visus metus surūkyta 41 bil. cigarečių, t.y. 3 milijonais daugiau nei 1964 m.

Universitetam padidinta federacinės valdžios parama. Ontarijo universitetai gauna didžiulį pašalpą — \$33 mil. ateinančiam mokslo metui. Kvebeko provincija iki šiol atsisakydavo vyriausybės pašalpos, bet dabar sutiko imti paskirtus \$17 mil.

Darbo jėgos trūkumas pradeda jauti Kanadoje, nežiūrint kad daug kur mašinos pakeičia žmogų. Dauguma bedarbių sudaro jokios specialybės neturį asmenys ir iš viso nenorį dirbti. Jieškoma daugiau imigrantų. 1965 m. iki šiol Kanadon imigravo tik 108.000 asmenų. Iš to skaičiaus tik 29.134 buvo angalai, 19.667 italai.

Organizuotų kriminalistų lizdas yra visuose didžiuosiuose Kanados miestuose. Jų centrai yra JAV. Pagrindinė jų „verslo“ šaka — narkotikai. Ontarijo vyriausybė ir jos teisingumo ministeris viešai apie tai nekalba ir net bandė jų egzistavimą paneigti. Daugiausia iniciatyvą toje srityje rodo Kvebeko teisingumo ministeris Claude Wagner.

Vasario 16 proga Toronto lietuviai pagerbė žuvusius už laisvę padėdami vainiką prie paminklo ties senąja miesto rotuše

Nuotr. M. Pranevičiaus

Lietuvos kaimyno dabartinė politika

Besirūpinant Lietuvos likimu, savaimingai krypta žvilgsnis ir į Lietuvos kaimynų politiką. Višiemis aišku, kad pvz. nuo Vokietijos klausimo išsprendimo daug priklausys ir Lietuvos ateitis. Svarbi jau vien ta aplinkybė, ar Lietuvos kaimynė Vokietija bus sovietinės imperijos dalis, ar laisvas bei nepriklausomas kraštas.

Vokietija replėse

Šiuo metu vokiečiai jau ir viešai svarsto savo ateities galimybes. Jų noras sulaukti greito Vokietijos sujungimo yra gerokai atvėsinas jiems nepalankios tikrovės. Anksčiau jie dar tikėjosi aiškios vakariečių paramos prieš sovietus, bet dabar, kai amerikiečių dėmesys nukrypo pietryčių Azijon, o Prancūzijos — Maskvon, toji viltis gerokai sumažėjo. Kai kadaise De Gaulle lankėsi Vokietijoje ir kietai kalbėjo apie vokiečių — prancūzų draugystę, buvo manoma, kad tai prisidės prie Vokietijos problemų išsprendimo. Su K. Adenauerio išėjimu iš aktyvios politikos pasikeitė ir vokiečių santykiai su De Gaulle. Pastarojo politika, pasukusi didybės

linkme, reikalavo ir Vokietiją išrinkti į jo planus. Vokiečiai, žinoma, nesutiko, ir ambicingasis generolas De Gaulle pasuko Maskvos linkme. Birželio ar liepos mėnesį jis ten yra laukiamas kaip svečias. Jau dabar yra žinoma, kad ten, be kitko bus tariamasi ir dėl Vokietijos ateities.

Kas jungia Paryžių su Maskva?

Prez. De Gaulle yra aiškus antikomunistas, sudavęs smūgį savo krašto kompartijai, kurios nariai per rinkimus balsavo prieš jį. Bet tai neleidžia kitą kryptį užsienio politikoje, kai abu kraštus — Prancūziją ir Sov. Sąjungą riša bendri interesai. Pirmiausia abu partneriai bijo stiprios Vokietijos. Prez. De Gaulle per vieną olandų diplomatą pareiškė, esą Vokietija turi būti amžinai prijaukoma ir nuginkluota. Kai Vokietija, minėdama savo kapituliaciją 1965 m. gegužės 8 d., prašė vakariečių sąjungininkus palankaus pareiškimo dėl ateities, tai prez. De Gaulle sąmoningai bloka pasitarimus ir pagaliau per laikraštį „La Nation“ davė

suprasti, esą vokiečiai turėtų suvokti naują būklę ir atitinkamai pertvarkyti dabartinę politiką. Tai reiškia, kad Vokietija turi suvokti su Oderio — Neisės siena kaip galutinę ir atsakyti atominių ginklų. Lygiai tokios pat nuomonės yra ir Maskva. Be to, ir Paryžius ir Maskva yra nusistatę prieš amerikiečių politiką Vietname ir reikalauja tą kraštą neutralizuoti. Taigi, bendri politiniai interesai jungia abu Vokietijos kaimynus, prie kurių prisideda ir Lenkija. Manoma, kad prez. De Gaulle lankysis ne tik Maskvoje, bet ir Varšuvoje.

„New York Times“ bendradarbis C.L. Sulzberger, komentuodamas De Gaulle kelionę Maskvon, rašė, esą ji esanti perspėjama Bonnai neužsispirti dėl atominių ginklų bei priminimas Vašingtonui neremti Vokietijos ambicijų, kurios gali suardyti vakariečių santarvę.

Vokiečių laikysena

Vokietija, būdama replėse, savo užsienio politikos tebeįsako. Patylinis vis svajoja apie stiprią bei vieną Vokietiją, bet viešumoje ta linkme pasireiškia tik išsiskaidintų organizacijų. Protestantų vadovybė pasisakė už priėmimą realios politikos, atsikant prieškariniui Vokietijos sienų. Pabėgėlių reikalų ministris J. B. Grade pagarsėjo savo nelauktu pareiškimu „Der Spiegel“ laikraščiui. Esą Vokietijos sujungimui reikia tam tikros aukos, būtent, atsisakymo nuo atominio apsiginklavimo, karinio statuso ir sienų peržiūrėjimo. Panašiai išsireiškia, kad ir nedrausiai, federacinio parlamento bei partijų vadai. Ir jie mano, kad reikia svarstyti Oderio — Neisės sienos pripažinimą, peržiūrėti Vokietijos politiką, suformuoti šalio karo metu bei užimti naują poziciją komunistinių kraštų anapus Elbės atžvilgiu. Užsienio reikalų ministro G. Schroederio pranešama audra dėl rytų politikos jau prasidėjo. Pirmiausia ji siūbultų spaudoje, persimetė į visuomenę ir jau siekia parlamentą bei vyriausybę.

Lietuvos vėliava plevėsavo prie naujosios Toronto rotušės Vasario 16 iškilnių proga

Nuotr. M. Pranevičiaus

Liepsna, kuri negali būti užgesinta

VASARIO 16 TORONTE • LIETUVOS VĖLIAVA PRIE ROTUŠĖS • VAINIKAS PRIE ŽUVUSIŲ PAMINKLO • MINISTERES J. LAMARSH ŽODIS • V. ADAMKAVIČIAUS PASKAITA • PETICIJA JUNGTINEMS TAUTOMS • LIETUVIAI TELEVIZIJOJ

Lietuvos nepriklausomybės iškilnės Toronte šiais metais prasidėjo pačią vasario 16 d. vaisėmis Priskelimo salėje. Jose, be gausaus būrio lietuvių, dalyvavo visa eilė kanadiečių — lietuvių bičiulių. Apyl. pirm. Aug. Kuolas ta proga pasakė atitinkamą kalbą, o pranešėjas J. R. Simanavičius pristatė svečius. Seimininkės labai šauniai paruošė valgius, kuriais visi gėrėjosi.

Seštadienį 12 val. gana gausus būrys tautiečių, kurių tarpe buvo ir vyresnieji šeštad. mokyklos mokiniai, dalyvavo vainiko uždėjime prie žuvusiųjų paminklo ties senąja rotuše. Miesto valdybai atstovavo p. Archer. Pačioje miesto širdyje nuskambėjo Lie-

tuvos himnas, o puošnus vainikas liudijo lietuvių pagarbą Kanados ir Lietuvos žuvusiems didvyriams.

Sekmadienį, vasario 20 d., visuose lietuvių dienamiuose buvo atlaikytos specialios pamaldos, kuriose organizacijos dalyvavo su vėliavomis. Radijo valanda „Tėvynės prisiminimai“, vad. J. R. Simanavičiaus, davė specialią programą, kurioje kalbėjo kons. dr. J. Zmuidzinis. 4 v. p.p. Central Tech auditorijoje įvyko centrinis minėjimas, kurį pradėjo apyl. valdybos pirm. Aug. Kuolas pristatydamas ten dalyvavusius savanorius-kūrėjus, o invokaciją skaitė evang. kunigas Alg. Žilinskas. Po gen. konsulo dr. J.

Zmuidzino žodžio sekė inž. V. Adamkavičiaus iš Čikagos paskaita, kurioje kalbėtojas pabrėžė daug nuosirdžių ir aktualių minčių, skatino priimti jaunųjų jėgų kovą išskėstomis rankomis. Solistai — V. Ziemelytė ir Alg. Simanavičius, palydimi pianinu D. Skrinaitės, atliko keletą rinkinių kūrinių, o atjaunėjusi taut. šokių grupė „Gintaras“ imponavo jaunaisiais veidais, spalvinga programa ir mikiu žingsniu. Akordeonu grojo A. Ziobakas ir K. Strimaitis. KLB jaunimo sekcijos atstovai A. Viskontui pakvietus pasirašyti peticiją Jungtinėms Tautoms, visi minėjimo dalyviai mie lai padarė. Per pertrauką (Nukelta 18 psl.)

Savaitės įvykiai

VENGRIJĄ NUSIAUBĖ NAUJA GAUSIŲ SUĖMIMŲ BANGA. Daugiausia nukentėjo katalikų veikėjai, ypač tie, kurie priklausė organizacijai „Regnum Marianum“. Tokią informaciją paskelbė komunistų laikraštis „Nepszabadsag“. Suimtieji esą „valstybės priešai“, „politiniai kriminalistai“, kurie buvo suimti po 1956 m. sukilimo ir paleisti iš kalėjimo 1963 m. pagal amnestijos įstatymą. Vienas žymesnių suimtųjų yra kun. Laszlo Emoedy, buvęs kard. Mindszenty bandradarbis. Taigi, persekiojimas Vengrijoje vėl pasitęgė.

Lenkijos komunistų spauda žiauriai puola kard. Višinskį, neturintį priemonių apsiginti. Savo pamokslu kardinolas pareiškė: „Jau laikas spaudai atgauti pusiausvyrą ir sustoti spjaudžius ant viso, kas mums brangu ir šventa.“ Tas puldinėjimas prasidėjo prieš du mėnesius, kai Lenkijos vyskupai paskelbė laišką, kviečiantį vokiečių vyskupus į taikingą dialogą.

Indonezijos prez. Sukarno atleido iš krašto apsaugos ministerio pareigų gen. Nasution, numalšinąjį komunistų sukilimą 1965 m. spalio mėn. Generolas pasižymėjo kaip vienas drąsiausių antikomunistų. Tokia jo laikysena nepatiko prez. Sukarno. Dar neišaišk, ar Nasution pasiliks kariuomenės vadu.

Prancūzijos teismas nubaudė 13 asmenų, dalyvavusių samokslas nužudyti prez. De Gaulle 1964 m. rugpjūčio mėn. Trys nubausti mirties bausme, kiti — kalėjimo bausmėmis.

Britanijos min. pirm. Wilson išvyko į Maskvą. Pokalbių programoje numatyta paliesti karą Vietname ir nusiginklavimo derybas Zenevoje. Didelių vilčių į šią kelionę nededama, nes ji nepažais išspręsti globalinių problemų.

Prez. De Gaulle pareiškė savo nepasitenkinimą prez. Johnsonui dėl Vietnamo karo vedimo ir politikos. Galimas dalykas, tai dar labiau padidins nesusitarimą tarp Paryžiaus ir Vašingtono. Gerai informuoti šaltiniai teigia, kad prez. De Gaulle planuoja naują staigmeną — diplomatinį santykių užmezgimą su S. Vietnamu.

Prez. Johnsonas kalbėjo Atlanto mieste apie karą Vietname ir galimą pergalę; pabrėžė socialinį ir politinį reformų reikalingumą P. Vietname. Vyriausybės poziciją senato komiteto apklausė pirmuosius smarkiai gynė buv. ambasadorius gen. Taylor, gynybos sekr. McNamara ir valstybės sekr. Dean Rusk. Pastarasis pareiškė: „Jei mes kaip valstybė apsisprendžiame, kad vienas mūsų sąjungininkas nesvarbus, tai toks sprendimas turės didelės reikšmės santykiuose su kitais sąjungininkais.“

Viceprez. Humphrey keliauja Azijoje, aiškindamas JAV politiką. Lankėsi Tailandijoje, Laose, P. Vietname, Pakistane, Indijoje, Australijoje ir N. Zelandijoje. Pakeliui į Vašingtoną aplankė Filipinus ir P. Korėją. Pakistas gaus \$50 mil., o Indija \$100 mil. paskolas žaliavoms ir pramonės gaminiams pirkti.

JAV gynybos ministerija paskelbė pareiškimą, kuriame nurodomas ilgas, bet pergalę nešąs karas Vietname. Sen. Fulbright

pareiškė, kad JAV perdaud reikalauja, norėdamas besąlyginės kapituliacijos iš S. Vietnamo. Dėl Vietnamo karo pasisakė ir sen. R. Kennedy, pabrėždamas, kad JAV vyriausybė esanti kieta reikalavimuose ir kad Vietkongas turis būti pripažintas kaip derybų dalyvis. Senatoriai Aiken ir Javits kritiškai vertino jo pareiškimą.

Sovietinis teismas Maskvoje nubaudė du rašytojus, kurie slaptyvėmis išleido Vakaruose knygas. Tai Andrejus D. Siniavskis, 40 m. amž., mokytojas ir Gorkio Instituto literatūros kritikas, ir Julius Daniel, to paties instituto poetas bei vertėjas. Pirmasis gavo 7 metų kalėjimą, antrasis — 5. Teismo sprendimas viešosios opinijos sutiktas nepalankiai. Ypač prieš pasisakė komunistai Vakaruose. Net ir Maskvos intelektualiniai sluogsniai išreiškė nepasitenkinimą. Britų komunistų šulas John Gallan teigia, kad teismo sprendimas Sov. Sąjungai labiau pakenks, negu nuteistųjų autorių knygos. Prancūzų kompartijos organas „L'Humanite“ kaltina, kad tai esąs kūrėjo laisvės varžymas. Trečias sovietų rašytojas Valerijonas Tarsis, nepalankiai rašęs apie komunistus, lankosi Britanijoje, kur, atrodo, ir pasiliks, nes Kremlius atėmė jam sovietinę pilietybę.

Dingusi atominė bomba Ispanijoje erzina sovietus. Nusiginklavimo konferencijoje Zenevoje sovietų atstovas Carapkin pabrėžė, kad JAV atominiai bombonešiai laužo 1963 m. atominių bandymų sustaigimą. Jo manymu, tai esąs tarptautinės teisės laužymas. JAV atstovas William C. Foster kaltinimus paneigė. Tuo tarpu bombos jieškojimas tebevyksta.

Vašingtone atnaujintas raketų ir bombonešių klausimo svarstymas. Gynybos sekr. McNamara kongreso atstovams pareiškė, kad šiuo metu JAV turi pakankamai raketų sunaikinti Sov. Sąjungą ir Kiniją visai nenaudojant bombonešių. Jei Sov. Sąjunga panaudotų puolimui visas savo raketas prieš JAV, tai didžioji dalis apsaugos pajėgų liktų nepalietos. Jei ir penktadalis raketų išliktų po antpuolio, JAV pajėgtų sunaikinti trečdali Sov. Sąjungos gyventojų ir pusę pramonės. Svarstymas įvyko ryšium su gynybos sekr. McNamara planais uždaryti 149 karinės bazes, kurios buvo naudojamos B-52 ir B-57 bombonešių. McNamara teigė, kad bombonešiai yra tik pagalbinių strateginių ginklų, o raketos užima pirmąsias gynybos linijas.

Prancūzija išsivėrdė valyvi orbiton su instrumentais iš Hamaguir bazės Saharos dykumoje.

Slaptas radijas netoli Lietuvos

„Dėmesio! Dėmesio! Čia kalba antikomunistinis tautinės vienybės fronto laisvės siųstuvų prieš SED režimą.“ Taip prabyla slaptasis radijas Rytų Vokietijoje kažkur netoli Lietuvos sienos. Vokiečiai, kaip ir II D. karo metu, susilpnina radio priimtuvų garsą, kad neišgirstų kaimynas, išsklauto pranešimai ir vėliau perduoda savo patikimiesiems asmenims. Laisvės radijas pradėjo veikti prieš keletą savaičių ir savo transliaciją stūnčia kasdien tarp 22.30 ir 23 val. Pranešimai būna trumpi — vos dviejų minučių, bet labai tikslūs ir nukreipti prieš vietinę komunistų valdžią. Jie kritikuoja sovietinę politiką, ekonominę santvarką ir skatina priešintis įsigaalinciam komunistiniam režimui. Dažnai tie pranešimai liečia tik tam tikros srities reikalus ir yra siunčiami tik jai. Užtat laisvės radijas prabyla kartais pietinėje dalyje, pranyksta, o po kelių dienų nasiskardena šiaurinėje dalyje ir t.t. Tokie pėdų mėtymai sunkina režimo seklių darbą. Sav-

Leidėjas: Kanados Lietuvių Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaktorius: k. dr. Pr. Gaidamavičius; pavaduotojas: A. Rinkūnas
Metinė prenumerata \$5, pusmetinė — \$3. Rėmėjo metinė prenumerata \$10
Adreso pakeltimas — 25 ct.

Skelbimai ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisyti redakcijos nuostata. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Publ. by Žiburiai (Canadian Lithuanian) R. Catholic Cultural Soc., Inc.
Subscription rates: \$5 per year, \$3 per 6 months.

Deadline for advertisements — Thursday
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa,
and for payment of postage in cash.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada
Tel. 368-6813

Ar mes diskriminuojami?

A. BASALYKAS

Ivaziudami į Kanadą gavome lygias teises su visais kanadiečiais. Jei pažiūrėsime tik į darbo gavimo sritį, pamatysime, kad mes labai skiriamės nuo kitų. Mažumos sudaro apie trečią dalį visų Kanados gyventojų. Pagal teisių lygybę tokia pat dalis turėtų dirbti įvairiose įstaigose: privaciose, savivaldybinėse ir valstybinėse, bet taip nėra. Jei mes norim gauti patį paprasčiausią — valytojų darbą, tai mūsų sutinka trys ar keturi egzaminuotojai. O jei nori patekti į augstesnę tarnybą, tai tau bus pateiktas daugelio klausimų sąrašas, kurių visų niekad nespėjai atsakyti per duotąjį trumpą laiką, o pats priėmimas, matyt, eina kitokių pagūdų, nes jų nespėjai atsakyti ir vietiniai. Argi mes taip jau netik? Savame krašte, kuriose srityse buvome pralenkę kitus kraštus, nors nepriklausomybę ir labai trumpai turėjome. Per tą trumpą laiką daugelis baigė gimnazijas, įvairias technikos mokyklas, universitetus ir gavo daktaratus net užsieniuose. Šiame gi krašte padidėję netinkami daugeliui darbu.

Ar tai diskriminacija?

Daugelis sako taip. Aš dar to tvirtinti negalėčiau. Juk ir mes, jei galim gauti gerą darbą, ar kitam atiduodam? Manau, kad ne. Visa tai išplaukia iš laisvos liberalinės ūkio sistemos. Pvz. jei duosim du žmones varžytis jėga dėl brangenybių krepšio ir tie varžovai bus vienas sunkias svorio imtininkas, o antras eilinis žmogelis, be abejonės, eilinis žmogelis nei nepradės varžytis, nes žinos, kad stipriuoju nenukurs. Bet jei stos du silpni prieš vieną stiprų, tai galvos, kad dar gali pamėginti nurungti stiprių.

Kai atsirado ūkinis liberalizmas Amerikoje, augo pramonė, atsirado milijonieriai, mašinos pakeitė žmogų ir darbininkų masės pateko į didžiausią skurdą, bet per darbininkų uniijas pasiekė augštesnę gerovę visame pasaulyje, žinoma lyginant darbininkus.

Didieji visur nugalė

Pavieniai žmonės ar mažos žmonių grupelės nepajėgios varžytis su didelėmis žmonių grupėmis. Jei pažiūrėsime į pramoninius ir prekybinius, tai pamatysime, kad ir didelės bendrovės jungiasi ir dar didesnės ir tos didžiosios nurungia mažesnes, o individualūs visai neišsilaiko. Didžiausia žmonių grupė Kanadoje yra anglų, o antrą — prancūzų. Nors tai didelės grupės, bet jungiasi net į slaptas organizacijas. Pvz. vienas iš didžiųjų grupių narių atvykęs į Kanadą mane klausė: "Ar nežinai

Zvejybos pramonė Kanadoje yra gerokai išplėta. Kas metai eksportuojama už \$180 mil. žuvis bei jos gaminių. Daugiau už Kanadą eksportuoja tik Japonija.

Didžioji nebuvome numatė sustoti Jamaikoje, bet kadangi lėktuvas skrenda pro Kingston ir Montego Bay, tai nutarėme pasinaudoti ta proga ir išlipti nors geram pusdieniui. Lėktuvo pirmas sustojimas buvo Kingstone, Jamaikos sostinė, kuri turi apie 300.000 gyventojų ir yra didžiausias anglų kalbantasis miestas visose Karibų jūros salose. Nuo aerodromo aiškiai matosi netoli esančios uostas, pilnas laivų, ir kelias, vedęs per įlanką miesto link. O toliau už miesto kyla Blue Mountains kalnai, kurių viršūnės pasiekia 7.402 pėdų aukščio.

Kingstone lėktuvus testuoti tik gerą pusvalandį, tad į miestą, kad ir visai netoliese esantį, nebuvo galima nuvažiuoti. Kingstone, kaip salos sostinė, nepasizymėję turistai įdomiomis vietomis. Čia yra daugiausiai dirbančiųjų miestas, valdžios įstaigų bei pramonės ir prekybos centras. Todėl buvo apsispręsta sustoti Montego Bay.

GEDIMINAS GALVA

Aimanos dėl Lietuvos kaimo

Maskvoje nukaltu papročiu, kiekviename kompartijos susirinkime, pasigyrus tikrais, o dažnai ir tariamais laimėjimais, prasideda deklamavimai ir "vanojimas". Vieni kitus pavoja, lyg lietuviškosje pirtyje, skirstosi, o gyvenimas rieda sena vaga.

Kaimo statybinių "aktyvo" pasitarimas buvo pirmasis, kuriame net pagyrimas A. Sniečkus su prato, kad kaimo statyba nėra ko didžiulės. Jis pasitenkino tokia pastaba: "Padidėjo kaimo statybos apimtys. Tačiau metinis darbų planas nebuvo įvykdytas, nors kaimo statybinių gruodžio mėnesį neblogai padirbėjo ir dalimi įveikė atsilikimą".

Jis užsiminė tik praėjusių metų planą, kuris teturėjo mažą apimtį ir tik 93% jo tebuvo įvykdyta. Kaimo statybinių vertėsi tik lojymais, daug kur pradėjo statybos darbus, tačiau jų neužbaigė.

Lietuvos kaimo statybinių pasitarimas, įvykęs š. m. sausio mėn. pabaigoje, skiriasi nuo grynai partinių, nes statybinių raudos pertekto tik sovietinės ELTOS pranešime, kurį perspausdino visi žymesnieji kompartijos laikraščiai. Iš ELTOS pranešimo nuotrupos susidaro įspūdis, kad statybinių naudojo žymiai rūstesni žodį tarpusavio savipileik. Kompartijos propagandininkai neišdriso tikrovės klastoti, nes pasirinko tik jos dalinimą, atvirą žaidų pridengimą. Ir kaip bebūtų kompartijos spauda aštri, jos kritika niekad nepavykduos tikrovės, visų skaudulius. Šie žodžiai ypač taikytini ne tiek kaimo statybiniams, kiek Maskvos kompartijai, nes jos muzikos besiklausydama vietinė kompartija turi šokti.

Po eilės skaudulių teliko pasigirti, kad per ateinančių penkmetį kaimo statybai būsią trigubai daugiau skirta, t. y. 874 mil. rublių, tačiau dar ir dabar nežino, kaip tikslingiau šią sumą panaudoti.

Zemdirbiams tik 274 namai

A. Sniečkus, Maskvos auklėtinis, daug skriaudų lietuvių tautai padaręs, visuose susirinkimuose bandęs glostyti atviras maskvinės santvarkos žaizdas, panidė kalinti netinkamą planavimą.

Nesklaidumai kapitalinėje statyboje, taip pat ir kaimo, didžia dalimi atsirado dėl nepatenkimo planavimo. Neretai planai buvo per dideli, sudaryti, neatsižvelgiant į turimus statybinių medžiagų išteklius. Skirtingai kapitalinės lėšas, dažnai nebuvo atsižvelgiama į statybinių organizacijų pajėgumus, buvo nustatomi nereali terminai atiduoti naudotis objektus, techninė dokumentacija buvo pristatoma pavėluotai.

Naujai sukurtai Kaimo statybos ministerijai teks ryškinti šalinti šiuos trūkumus. Ministerija nuo pirmųjų savo gyvavimo dienų turi tvarkyti jai pavaldžių organizacijų darbą taip, kad lėšos ir statybinių medžiagų būtų koncentruojamos svarbiausiose statybose, siekiant kuo daugiau objektų perduoti užsakovams numatytu laiku. Būtina užtikrinti konkretų vadovavimą statyboms, ruošti apgalvotus, materialius išteklius paremtus planus, vertinti statybinių darbą... Kaimo, greta gamybinių pastatų, turi būti daugiau statoma kultūrinė, buitinė, paslaugų objektų... Statybinių objektų... Statybinių objektų... Statybinių objektų...

liniais ištekliams paremtus planus, vertinti statybinių darbą... Kaimo, greta gamybinių pastatų, turi būti daugiau statoma kultūrinė, buitinė, paslaugų objektų... Statybinių objektų... Statybinių objektų... Statybinių objektų...

Ar jis kaltina vyriausius planuotojus Maskvoj? Juk jie ne tik praeityje, bet ir ateityje lems visose srityse. Jis nori, kad kaimo statybos ministerija planavimo nesklaidumais pašalintų organizacinių priemonėmis. Ar ji gali būti vyriausiu planuotoju?

Kaimo statybos ministeris A. Bialopetrovičius, tikra "lietuviška" pavardė, kalbėjo: Nepatenkinamai dirbo Sirvintų, Elektrėnų, Šiaulių mechanizuotos kolonos ir Kapsuko statybos trestas.

Viena svarbiausių priežasčių, dėl kurių nebuvo įvykdytos užduotys — specialistų ir darbo jėgos trūkumas. Gabių gamybos organizatorių — inžinierių, brigadininkų teigiamas patyrimas nebuvo skleidžiamas. Kadrai buvo parenkami dažniausiai atsitiktiniai, neturintys pasirodimo praktiniam darbui kaimo statybose. Blogai buvo organizuotas darbininkų apmokymas bei jų kvalifikacijų kėlimas.

Zemės ūkio ministerija, "Zemės ūkio technikos" susivienijimas ir kiti užsakovai pavėluotai atsiųsdavo statybinių dokumentaciją, jau vykstant statybai, darydavo įvairius pakeitimus, dažnai laiku neparūpindavo įrengimų. Dėl to statybiniams tekdavo šturmuoti, nukentėdavo darbų kokybė. (t. p.)

J. Bartušis, statybos ministerio pavaduotojas, pateikė idomiu duomenų:

Šiais metais statybiniams teks atlikti kaimo darbų už 60 milijonų rublių. Tai maždaug trečdaliu daugiau, negu pernai. Iš viso bus statoma beveik pusantro tūkstančio objektų. Daugiau kaip 70 procentų pastatų numatoma užbaigti statyti ir atiduoti dar šiais metais. Tokio rodiklio kaimo statybiniams dar nėra pasiekę.

Zemdirbiai gaus 274 gyvenamuosius namus. Toliau bus statomi Vievo paukščių fabrikas...

Jei šiais metais numatoma skirti kaimo statybai 60 mil. rublių, iš kur ELTA išrado, kad per ateinančių penkmetį kaimo statybai bus išleista 874 mil.?

Dar idomėsnį J. Bartušio teigiamai, kad šiais metais bus baigta statyti 70% pastatų, žemdirbiai tegaus 274 namus ir Vievyje bus statomas "paukščių fabrikas".

Statybinių pasisakymai

Kaimo statyboje daug trūkumų: neapgalvotas planavimas, bloga organizacija, žemas technikos lygis — trūkumas mašinų, įrankių ir netinkamas jų panaudojimas, statybinių medžiagų trūkumai, nepakankamas specialistų paruošimas, sunkios darbo sąlygos ir žemas atlyginimas glaudžiai siejasi su menka pastatų kokybe ir net nepritaikymu žemės ūkio paskirčiai.

Pasitarimo dalyviai tik dalį trūkumų palietė. Aišku, atštrėni žodžiai pateko į maskvinės ELTOS redaktoriaus krepšį. Tačiau ir pa-

skelbtos susirinkimo dalyvių nuomonės patarnauja nors ir daliniam vaizdui apie kaimo statybas Lietuvoje susidaryti.

Mes turime siekti didesnio darbų mechanizavimo, — kalbėjo šios kolonos vyriausias mechanikas J. Juozaponis. — Tačiau trūksta technikos, ypač dažymo darbams. Mums reikalingi keliamieji kranai su ilgomis strėlėmis stambioms gelžbetonio konstrukcijoms montuoti. Mechanizmai blogai aprūpinami atsarginėmis dalimis. Norint geriau panaudoti techniką, reikia statybos kolonas aprūpinti kilnojamos mechaninėmis dirbtuvėmis.

Dėl blogos darbų kokybės daugelis kaltina statybinius, — pasakė Lenino ordinu apdovanoto Kauno mechanizuotos kolonos kompleksinės brigados brigadininkė E. Rukūlytė. — Tačiau mums nelengva dirbti, gaunant blogos kokybės betoną, skiedinius, plytas, netikusius įrankius. O juk mums tenka dirbti nelengvomis sąlygomis...

Biržų tarpkolūkinės statybos organizacijos pirmininkas P. Pekelis kalbėjo apie tai, kad, siekiant padidinti šios organizacijos statybinių materialinį suinteresuotumą, reikia jų uždarbį suldyti su mechanizuotų kolonų darbininkų atlyginimu. Jis skundėsi blogu subrangovinių organizacijų darbu, ypač mechanizuojant ūkiose fermas. Blogai vykdavo įsipareigojimus, tiekiant ir montuojant įrengimus, "Lietuvos žemės ūkio technikos" susivienijimas.

Mes dažnai skundžiamės ir projektu kokybe, — pasakė Sakų gamybinės žemės ūkio valdybos viršininkas J. Dobrovolskis. — Tipiniai projektai kartais trukdo įdiegti pažangią gyvulių laikymo tvirtuosius technologiją. Projektuojant gamybinius centrus ūkiams, reikia atsižvelgti į kolūkių bei tarybinių ūkių pagėdavimus.

Atsakydamas į pasitarimo dalyvių pretenzijas, žemės ūkio statybos projektavimo instituto direktorius V. Bagdonavičius pripažino, jog visos eilės gamybinių pastatų projektai turi rimtų trūkumų. Tačiau projektuotojai dažnai turi atsižvelgti į tai, kokias konstrukcijas ir mechanizmus gamina pramonė. Kalbėtojas pabrėžė, kad projektavimo darbų kokybę pagerės tuomet, kai statyba bus labiau koncentruojama, ir institutas dokumentaciją galės ruošti kompleksiskai.

Siekiant sudaryti ir išlaikyti kvalifikuotų darbininkų branduolį, kaimo statybiniams reikia suteikti geresnes buitines sąlygas. Kapsuko statybos tresto profsąjungos komiteto pirmininkė I. Vaisvilienė pažymėjo, kad šiuo atžvilgiu kaimo statybiniams turi blogesnes sąlygas, negu miestų statybiniams. Daugumoje statybų nėra būtinių patalpų, kur darbininkai galėtų nusiprausti, persirengti. Pernai trestas gavo šešis vagonėlius buitinių patalpoms įrengti, tačiau keturiuose iš jų įsikūrė kontoros. Trūksta buitinių inventorių. Statybiniams jau seniai žadami darbo drabužiai, tačiau tuo tarpu juos galima pamatyti tik per televiziją... (Tiesa, nr. 20, 1966.125.)

Kompartijos pareigūnų atviri žodžiai, deja, nepalengvina sunkios žemdirbių dalios, nes ne kalbomis žemdirbiams namai bus patatyti ir jų baudžiava palengvinta.

Turistų mėgiama sala Jamaika

STASYS DALIUS

Pradžioje nebuvome numatę sustoti Jamaikoje, bet kadangi lėktuvas skrenda pro Kingston ir Montego Bay, tai nutarėme pasinaudoti ta proga ir išlipti nors geram pusdieniui. Lėktuvo pirmas sustojimas buvo Kingstone, Jamaikos sostinė, kuri turi apie 300.000 gyventojų ir yra didžiausias anglų kalbantasis miestas visose Karibų jūros salose. Nuo aerodromo aiškiai matosi netoli esančios uostas, pilnas laivų, ir kelias, vedęs per įlanką miesto link. O toliau už miesto kyla Blue Mountains kalnai, kurių viršūnės pasiekia 7.402 pėdų aukščio.

Kingstone lėktuvus testuoti tik gerą pusvalandį, tad į miestą, kad ir visai netoliese esantį, nebuvo galima nuvažiuoti. Kingstone, kaip salos sostinė, nepasizymėję turistai įdomiomis vietomis. Čia yra daugiausiai dirbančiųjų miestas, valdžios įstaigų bei pramonės ir prekybos centras. Todėl buvo apsispręsta sustoti Montego Bay.

Kingstone lėktuvus testuoti tik gerą pusvalandį, tad į miestą, kad ir visai netoliese esantį, nebuvo galima nuvažiuoti. Kingstone, kaip salos sostinė, nepasizymėję turistai įdomiomis vietomis. Čia yra daugiausiai dirbančiųjų miestas, valdžios įstaigų bei pramonės ir prekybos centras. Todėl buvo apsispręsta sustoti Montego Bay.

Karantinas turistams

Atvykus į Jamaiką, visi lėktuvu keleiviai buvo išlaipinti iš lėktuvo į karantiną, o lėktuvus zinkuotais išpurškėtais vaistais. Karantine nieko ypatingo nedarė — reikėjo tik parodyti galiojančius skiepėjimo pažymėjimus, bet kurie jų neturėjo, tuos atskyrė ir, matyt, gavo adatas. Po tokios "šerengos" — labai trumpas dokumentų patikrinimas, ir kiekvienas pasveikinamas su stipria doze Jamaikos romo. Dar paprašomi pasirašyti svečių knygoje ir greit neriam pro duris lauk. Prieš išėdami dar pasitikriname, kada skris sekantis lėktuvas. Susisieki mas sezono metu geras: iš Mon-

tego Bay lėktuvai skrenda dukart per dieną į Miami.

Pati Jamaikos sala yra 143 mylių ilgio ir 52 mylių pločio ir yra didesnė už Puerto Rico. Svarbiausi punktai, kuriuos turistai lanko yra: Kingston, Montego Bay, Ocho Rios, Port Antonio. Nuo Kingstone iki Montego Bay yra 127 mylios. Abu miestai sujungti geležinkelio linija — vieniute visose Karibų jūros salose.

Netoli dviejų milijonų gyventojų gyvena Jamaikoje. Dauguma yra negrai, palikuonys vergų, atvežtų iš Ašanti ir Gold Coast Afrikoje. Nedidelė dalis baltųjų anglių gyvena Jamaikoje, nustelbiami atvykusių turistų iš Amerikos ir kitur. Salos kalba — anglų, kuria negrai kalba su tam tikru akcentu. Piniginis vienetas — svaras.

Jamaika buvo pirmą kartą Kolombo aplankyta 1494 m. gegužės 3 d. jo antrosios kelionės metu. Jos vardas kilo iš Arawak indėnų žodžio XAYMACA, kuris reiškia medžių ir vandens žemė. Arawak — mažo ūgio, taiki indėnų rasė buvo tikrieji salos gyventojai, kuriuos ispanai pavergė ir išnaikino. 1655 m. salą užkariavo anglai ir išstūmė ispanus, kurie valdė ją 161 metus. Po to per 40 metų sala buvo piratų tvirtovė, kuriai padarė Port Royal, salos senąją sostinę, turtingiausiu miestu. Daugiausia pagarsėjęs Jamaikos asmuo buvo Henry Morgan, kuris vėliau buvo pakeltas lordu ir paskirtas Jamaikos gubernatoriumi. Port Royal buvo su naikintas žemės drebėjimo 1692

m. Dabar sala yra nepriklausoma nuo 1962 m. rugpjūčio mėn. ir yra Britų Bendruomenės narys. Saloje auginamos cukrinės endrės, tropikiniai vaisiai — daugiausia bananai.

Sala yra labai graži puikiomis jūros pakrantėmis, augštais kalnais, srauniu upėm, vešia augmenija ir daugybe paplūdimių. Turistų yra labai mėgiama. Montego Bay, kuriame sustojome, yra kaip tik visų atostogaujančių centrų, dažnai vadinamas Jamaikos "Gold Coast". Montego Bay turi 30.000 gyventojų ir yra antras savo didumu miestas Jamaikoje.

Viena para — \$40

Montego Bay yra visame pasaulyje pagarsėjęs savo Doctor's Cave Beach ypač keliautojų ir rašytojų tarpe. Išlipę iš autobuso patraukiame prie šio taip daug aprašyto ir fotografuoto paplūdimio, kurio smėlis žėri saulės spindulių glostomas. Minios vasarotojų guli ant pakrantės aukštinio smėlio arba plaukioja skaidriam kristolini vandenyje. Prašmatnūs moterų maudymosi kostiumai demonstruojami visokiausiom formomis. Sis paplūdimys dar daugiau pagarsėjo kai vienas daktaras priėmė metui paskelbė, kad paplūdimio pakrantės vanduo turi galingą mineralų. To pareikšm tikrumas niekad nebuvo patikrintas, bet vasarotojų srovė dar daugiau pakėlė.

Aplinkui šį paplūdimį yra išstatę didžiausi ir brangiausi viešbutiai, bet ne prie vandens, o toliau iki poros mylių atstumo. Viešbutiai neturi privatinį parką. Nukelta į 7-tą psl.

Mirus a. a. JONUI GRIGAIČIUI - GRIGALIŲNUI (95 metų)
Niujorke, našlei M. GRIGAITIENEI, dukroms — BIRUTEI, ALDONAI, MONIKAI ir BENIGNAI, sūnams — KESTUČIUI ir ALGIRDUI su marčiomis, žentais, vaikaičiais ir provai-
kaičiais bei visiems kitiems giminėms reiškia nuoširdžią
užuojautą —

Br. Pabedinskienė
A. ir J. Matulioniai
E. ir F. Senkai

A + A

JONUI GRIGALIŲNUI - GRIGAIČIUI mirus,
jo sūnų KESTUTI ir jo šeimą nuoširdžiai užjaučiame —

F. Kupčiūnienė
S. F. Janavičiai

Mielam tėveliui mirus Lietuvoje,

JURGI JURGTI ir jo šeimą nuoširdžiai užjaučiame —

S. O. Kačinskai
A. E. Kybartai

TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVO "PARAMA" metinė veiklos apžvalga

Kiekvienas organizuotas vienetas, o ypačingai ekonominių - finansinių institucijų, daro savo apyskaitinių metų pranešimus per susirinkimus, spaudą, radiją ar televiziją. Lietuvių kredito kooperatyvas "Parama", būdama viena iš tų ekonominių - finansinių institucijų, pateikia savo nariams bei plačiajai visuomenei 1965 m. metinės apyskaitos palyginimą su 1964 m.

AKTYVAI	1965 gruodžio 31 d.	1964 gruodžio 31 d.
Kasa	2,000.00	2,000.00
Einama s-ta banke	102,916.00	99,487.00
Indėlis - Society	200,000.00	100,000.00
Asmeninės paskolos	537,310.00	507,542.00
Ilgalaikės nekil. turto paskolos	1,116,111.00	1,064,630.00
Trump. nekil. turto paskolos	362,270.00	230,193.00
Investicijos ir vertybės popierius	41,697.00	40,697.00
Nekiln. turtas-Court. Packers	43,000.00	43,000.00
Kiln. turto paskola	5,030.00	10,955.00
Raštinės inventorius	4,045.00	5,057.00
Pirmyn apmok. draud.	525.00	
Negautos palūkanos už indėlius	5,750.00	
Pereinamos sumos	342.00	6,141.00
	2,420,996.00	2,109,702.00

PASYVAI	1965	1964
Sėrų kapitalas	579,771.00	638,385.00
Indėliai	1,592,331.00	1,367,655.00
Atsargos kapitalas	32,473.00	28,578.00
Specialus fondas	17,291.00	17,291.00
Akceptuoti čekiai	14,522.00	15,748.00
Mirusių narių indėliai	23,874.00	4,974.00
Paskola — O. C. C. Society	132,000.00	5,000.00
Pereinamos sumos	1,339.00	1,681.00
1965 nepadalintas pelnas	27,395.00	30,390.00
	\$2,420,996.00	\$2,109,702.00

Kaip matome, "Parama" yra įpusėjusi į trečią milijoną ir jos operacinis veikimas prilygsta banko veikimui. Pateikti daviniai rodo, kad beveik visos balanso pozicijos yra padidėjusios, o ypačingai indėlių sąskaita — net \$224,076.00. Visų aktyviųjų balanso pozicijų didėjimas rodo, kad "Parama" auga ir stiprėja. Todėl pilnai ši įstaiga galėtų vadintis Lietuvių Banku Toronto.

Buvo laikas, kada vienas kitas abejojo "Paramos" išaugimu ir apie ją sklėdė įvairius gandus, tačiau tos pranašystės neišsipildė. "Paramos" nariai visa tai gerai suprato ir tiems pranašautojams nepatikėjo.

"Paramos" kooperacinė veikla davė tikrai gražių ir pasigėrėtus rezultatus. Pastarųjų metų balansas, kaip matome, pašoko net \$311,294.00. Galima užtikrinti, kad "Paramos" vadovybė iš savo pusės ir toliau darys visa, kad kiekvienas taupytojas ar skolintojas turėtų kuo geriausias sąlygas: galėtų gauti didesnes palūkanas už savo santaupas ir mokėtų mažesnę procentą už paskolas.

Pagal dabartines sąlygas mes niekur nerasime Toronto, kad kitos finansinės įstaigos duotų nekilnojamo turto paskolas iš 6½% ir asmenines — iš 7%, mokamų nuo balanso likusios sumos, ir dar plius nemokamus gyvybės ir paskolų draudimus. Gyvybės draudimas priklauso nuo santaupų dydžio ir amžiaus. Pvz., jei narys iki 55 metų amžiaus sutaupe \$2,000.00, tai jam mirus, jo įpėdiniai gauna draudimą \$2,000.00. Asmeninės paskolos draudžiamos iki \$5,000.00. Nario mirties atveju šią paskolą apmoka draudimo įstaiga.

Ryšium su praėjusių metų balanso padidėjimu galima pramatyti, kad 1966 metai "Paramai" duos dar geresnius rezultatus. Todėl ir šiandien reikia rimtai pagalvoti ar jo santaupos duoda jam pakankamą pelną. Daugelis narių ir nenarių, kurie laiko savo santaupas už žymiai mažesnę procentą, yra pats geriausias laikas perkelti jas į "Paramą". Ypačingai norėtume atkreipti dėmesį į tuos, kurie skolinasi "Paramoje", o laiko pinigų kituose bankuose. Taip pat kartais girdime nusiskundimų, kad dideli atstumai neleidžia pilnai naudotis "Paramos" patarnavimais. Šią kliūtį pilnai galima pašalinti siunčiant pinigų paštą ir išrašant čekį: "PARAMA (TORONTO) CREDIT UNION LTD." vardu. Tas būdas yra pilnai saugus ir niekas kito tuo čekiui negali pasinaudoti. Jeigu kiltų kokių nors abejonių, tai prašome paskambinti "Paramai" šiuo telefonu: LE 2-8723 ir visuomet gausite pilnas informacijas.

Taip pat kviečiame visus narius, ir dar neįstojusius narius, dalyvauti mūsų metiniame susirinkime, kuris įvyks šių metų vasario mėn. 27 d., 3 val. po pietų Ukrainian Cultural Centre salėje, 85 Christie St., arti Bloor St., W., ties Willowlawn parku.

Lietuvių Kredito Kooperatyvo "Paramos" Valdyba

MOHAWK FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
ĮVAIROUS KILIMAI • ŠALDYTUVAI
VALGOMŲJŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.

Nemokamas į namus pristatymas.

K R A U T U V E S :

Rytuose — 2448 DANFORTH AVE. — TEL. OX 9-4444

Vakaruose — 137 RONCESVALLES AVE. — TEL. 537-1442

Krautuvės atidarytos nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

SILVER BELL FURNITURE CO.

Baldų dirbtuvė ir parduotuvė

Sav. V. ir J. Baliūnai.

861 COLLEGE ST.

TEL. 536-4767

Gaminame valgomųjų kambario ir virtuvės komplektus •
Taip pat apraikiame senas kėdes •
Atidaryta nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro •

Vasario 16 gimnazijos krizė ir ateitis

Ryšium su spaudoje skleidžiamais pranešimais apie Vasario 16 gimnazijos būklę buvo kreiptasi į kapuciną Tėvą Bernatoni, buvusį lietuvių katalikų sielovados direktorių Vokietijoje. Jis ilgus metus labai arti buvo prie tos gimnazijos reikalų tvarkymo ir gerai žino visas jos opas. Iš jo atsakymų paaiškėja ne vieną rūpimą dalyką.

Red.

Perskaitę Jūsų pateiktus klausimus, susidariau įspūdį, kad norite gauti išsamią ir tiksliai painformuoti lietuvių visuomenę apie Vasario 16-tos gimnaziją. Todėl mielai sutinku atsakyti į pateiktus klausimus:

— Š. Amerikos lietuvių spaudoje jau kuris laikas pasirodo straipsniai bei informacijos apie neigiamas Vasario 16 gimnazijos puses. Š. Amerikos lietuviams neaišku, kodėl skleidžiama tokia informacija: ar iš tikrųjų gimnazija yra krizėje, ar tai tendencinė informacija? Gal galėtumėte tai paaiškinti kaip asmuo, ilgą laiką stovėjęs arti Vasario 16 gimnazijos tvarkymo?

— Vasario 16-tos gimnazija nuo pat savo įsikūrimo dienos buvo ir yra tam tikroje dvigubos krizėje: a. mokytojų personalo ir b. finansinio gimnazijos išlaikymo.

a. Dėl mokytojų personalo galima būtų štai ką pasakyti. Šiuo metu gimnazijoje yra dėstomi visi dalykai ir tokiu būdu visi mokytojai etatai yra užimti. Būtų labai malonu, kad vietoje 5 vokiečių dėstytojų būtų lietuviai. Būtų labai pageidautina, kad visi gimnazijos dėstytojai turėtų pilną akademinį išsilavinimą. Tačiau negalima užmiršti, kad dabartiniai gimnazijos mokytojai paruošia mokinius brandos egzaminams ir patys egzaminuoja juos, dalyvaudami švietimo ministerijos paskirtam atstovui.

b. Gimnazijos finansinė krizė jau yra visiems žinoma — tai jos chroniška liga. Dėl jos jau keletą kartų grėsė pavojus gimnazijai uždaryti, daug kartų mokytojai jau buvo gėdiję atleidimus. Paskutinis toks atvejis yra buvęs 1960 m. Nuo tada pradėjo gimnazijos finansinė padėtis taisytis. Šiuo metu esame pasiekę tokį stovį, kad mūsų suprantama finansinė krizė vargu ar gimnazijai sunaikintų. Vokiečių valdžios atitinkamos įstaigos gimnazijos vertę yra tiek supratę, kad kasmet prisimta vis didesnius finansinius išpareigojimus. Pareizėta, kad paskiausias metų laikotarpį gimnazija ne tik buvo išlaikyta, bet ir buvo pastatyti nauji namai, kurie kainavo tiek, kiek treji metų gimnazijos išlaikymas. Gimnazijai skirta PLB turto vertė nuo 1953 m. pakilo iš 155.000 DM iki maždaug 3 milijonų DM.

— Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos paskirtoji revizijos komisija, atlikusi savo darbą Vasario 16 gimnazijoje, dar nepaskelbė ar, tiksliau sakant, neįteikė jo PLB valdybai. Vienas revizijos komisijos narys paskelbė viešumai savo nuomonę apie netvarką Vasario 16 gimnazijoje. Kaip žiūrėte į revizijos komisijos uždavinį, jos atliktą darbą ir vieno jos nario išėjimą viešumon su savo nuomone? Ar tai tinkamas kelias gimnazijos negerovoms taisyti?

— Minimoji revizijos komisija dar nėra pranešimo padariusi, todėl ir savo darbo neužbaigusi. Jūsų klausimą atsakau tik iš dabar esamos situacijos. PLB Vokietijos krašto valdyba prašė PLB valdybą sudaryti komisiją, kuri nuodugniai patikrintų esamą Vasario 16 gimnazijos padėtį ir apie tai padarytų pranešimą PLB valdybai. PLB valdyba turėjo apie rezultatų painformuoti pirmoje eilėje PLB Vokietijos krašto valdybą ir gauti iš jos eventualių paaiškinimų. Visuomenės informavimas turėjo būti sutartas tarp abiejų valdybų. Šiuo būdu norėta objektyviausia informuoti visuomenę ir užkirsti kelią sklandantiems gandams ir netiesiogiai kritikai. Komisija buvo sudaryta iš trijų krašto LB atstovų: dr. P. Karvelis — Vokietijos, dr. P. Radvilas — Šveicarijos ir inž. V. Adamkavičius — JAV. Jau patį komisijos darbo pradžią buvo apnuodyta. Vienas ar kitas komisijos narys jau atsiėmė tvirtą įtarimą, kad čia esą padaryta visa eilė nusikaltimų. Iš tikrinimo eigos atrodė, jog net žinomi nusikaltėliai. Susidarė nelaukta situacija, kai nesurado nusikaltimų. Ėmėsi įsikišti procedūriniai priekaištai. Jų surado, apie kuriuos mes krašto tarybos posėdžiuose patys ginčydavomės. Turėjome savo nuomonę, bet praktiškame darbe jie neturėjo didesnės reikšmės. Tiesa, revizijos darbas anksninko pora savaitių prieš komisijos atvykimą įvykęs buhalterio pasikeitimas. Krašto valdyba nesuėmė tikrinti dokumentus tvarkingai nurodžiusi. Tačiau ir revizijos komisijos darbas buvo skubotumo ženklu. Pačioje gimnazijoje tikrintojai teišbuvo tik du savaitgaliai. Nesutikimo su tikrinamajame laikotarpį buvusiu kr. v. bos išdiniuku T. Gažiūnu ir reikalų vedėju A. Mariūnu, nors kaip komisijos nariai uoliai

klausinėjo nekompetentingus asmenis ir jų pasisakymus ėmė užtikriną pinigą. Liūdniausia buvo, kai tikrintojai išsiskirstė į savo kraštus nesurašę bendro protokolo. Vieno revizijos komisijos nario nepaisymas bendros tvarkos yra apgalėtinas. Toks kelias nėra statymui, bet griovimui.

— Visuomenei ypač rūpi finansiniai gimnazijos reikalai bei jų atsakomybė? Ar šioje srityje visą laiką buvo pakankamai būdeta?

— Gimnazijos atsakomybė visą laiką buvo aiški. Ją tikrinavo kiekvienais metais Vokietijos LB tarybos rinkta komisija, iš dalies vietos finansų įstaiga; reikdavo duoti apyskaitas Federalinės Vokietijos vyriausybei Bonnoje ir Baden-Wuerttenbergo krašto vyriausybei Stuttgarte. Pradedant statybą ir paprastus pakelti gimnazijos išlaikymo subsidiją, buvo valstybės paskirti finansų ekspertai, kurie nuodugniai patikrino visos eilės metų atsakomybę ir rado ją tinkamą. Subsidiją pakėlė. Statybos atsakomybė yra tikrinama net keleto įstaigų. Saskaityba jau yra perėjusi per Mannheimo apskrities ir Karlsruhes apygardos finansinių ekspertų rankas, o šiuo metu ji yra Valstybinės Kontrolės įstaigoje. Reikalavima atsakomybės ne tik už vokiečių duotąją 500.000 DM sumą, bet ir už visas statybos išlaidas. Žinant vokiečių biurokratinį smulkmeniškumą bei pedantiškumą, lietuvių visuomenė gali būti saugi dėl savo sudėtų pinigų. Vokiečių tikrinimas nesiriboją tik dviem savaitgaliais. Vasario 16 gimnazijos gyvenime nepasitaikė atvejo, kad įai skirto aukos būtų kieno nors pasisavintos, nuslėptos ar išskvotos. Be abejonės, yra buvę atvejų, kad apie kai kurių išlaidų tikslumą buvo galima būti skirtingų nuomonių.

— Kaip kas tvirtina, kad Vasario 16 gimnazijos bendrabučio duodamas maistas esąs nepakankamas — trūksta daržovių, vaisių ir pan. Ar nepajėgiama duoti geresnį maistą?

— Bendrabutyje maistas gaminamas visiems bendrai: apie 130–150 davinii. Suprantama, kad jis negali būti toks įvairus, kaip pavienėje šeimoje. Gimnazijos istorijoje yra buvę visokių laikotarpų, įvairių ūkvedžių ir įvairių. Tačiau visuomenėje maistas geras ir pakankamas. Žinoma, yra buvę atvejų, kad ir maisto saskaiton buvo taupyta. Vaikai ir maitinimas yra nuolatine gydytojų priežiūroje. Dukart savaitėje gydytojas lanko bendrabutį.

— Kodėl Vasario 16 gimnazija nėra Vokietijos valdžios pripažinta, kaip pvz. latvių gimnazija? Ar tai dėl cenzuotų mokytojų stokos ar kitų priežasčių? Gal galėtumėte paaiškinti, ar iš viso buvo stengtasi gauti valdžios pripažinimą?

— I šį klausimą neįmanoma trumpai atsakyti. Reikia išsiaiškinti, ką reikią būti pripažintai gimnazijai Vokietijoje?

— Augščiausias privatinių gimnazijų pripažinimo laipsnis yra „Staatlich anerkannt“. Tokį titulą gauti neįmanoma dėl eilės priežasčių, ne paskutinėje vietoje ir dėl mokytojų pasirušimo lygio. Tokio pripažinimo neturi nei latvių, nei vengrų, nei lietuvių gimnazijos Vokietijoje.

Kitas reikalas yra su privačių pripažinimu. Latvių gimnazija yra pripažinta Nordrhein-Westfalijos krašte kaip privati gimnazija, pati išduodanti latvišką atestatą, su kuriais abiturientai priimami į universitetus tokiose sąlygomis, lyg jie būtų baigę gimnaziją Latvijoje. Jie turi universitetė laikyti stojamuosius egzaminus. Lietuvių gimnazija kreikta Baden - Wuerttenbergo krašto švietimo ministerijos žinioje. Tos ministerijos padalinio, vadinamo „Oberschulamts Nordbade“, yra tvirtinama Vasario 16 gimnazijos mokytojai; pagal to krašto programą vyksta mokslas ir egzaminai. Abiturijos rašomuosie egzaminuose mūsų mokytojai dalyvauja toms pačioms taisyklėms, kaip valstybinių gimnazijų mokytojai. Tai reikią, je rašomuosius darbus pirmieji ištaiso ir įvertina. Antrasis korektorius visoms mokykloms yra skiriamas „Oberschulamts“ ir jis nežino net kokios mokyklos mokinio darba taiso. Galutinis pažymys išsivedamas iš abiejų korektorių pažymių. Atsakomiesiems egzaminams Oberschulamts skiria egzaminų komisijos pirmininką, bet egzaminuotą mūsų mokytojai. Suprantama, kad klausimus stato ir komisijos pirmininkas ar jo atsiųstas specialistas. Kiek-

vieno dalyko galutinis pažymys nustatomas drauge komisijos pirmininko, egzaminatoriaus ir sekretoriaus, kuris irgi visada yra mūsų gimnazijos mokytojas. Išduotieji atestatai yra pilnavertiniai ir mūsų abiturientams nereikia universitetuose laikyti stojamųjų egzaminų. Buvo mėginta gauti valstybinį pripažinimą, bet paaiškėjo, kad iš to gimnazijai nebūtų aiškios naudos, o finansiskai nuostolinga, nes tokioms mokykloms duodama parama pagal mokinių skaičių.

— Vienas laikraštis tvirtina, kad Jūs, kaip sielovados direktorius, ryšium su revizija Vasario 16 gimnazijoje buvotė atleistas iš pareigų? Kaip iš tikrųjų yra?

— Nenorėdamas savo reikalų pats atsakyti, pateikiu Jūsų klausimą J. E. vysk. Pr. Brazui, kurio ranka rašytą ir pasirašytą pareiškimą drauge pridėdu. Jį cituoju: „D. Gerb. T. Bernatoni, pats seniai prašė atleisti iš Vokietijos lietuvių sielovados direktoriaus pareigų. Jo prašymas buvo patenkintas kelias mėnesiais anksčiau, negu buvo nuspręsta padaryti Vasario 16 gimnazijos reviziją. Jo pasitraukimą iš sielovados direktoriaus pareigų risti su betkokiais įvykiais gimnazijoje neturi jokio rimto pagrindo“. Pranas Brazys. 8. II. 1966.

Be to, keičiantis sielovados direktoriums, J. E. vysk. Pr. Brazys išsiuntinėjo savo laišką Vokietijos lietuviams kunigams, kurį atspausdino „Saitinis“ 1966 m. nr. 1, psl. 31. Ten paminėta, kad dėl įvyko pasikeitimas. Iš savo pusės galiu pasakyti, kad sielovados direktoriu nebuvau jau nuo 1965. sausio 1 d., o pareigas ėjau specialiu patvarkymu, kol buvo paskirtas naujas direktorius.

— Kas yra atsakingas už Vasario 16 gimnazijos tvarkymą finansiniu ir pedagoginiu atžvilgiu?

Už Vasario 16 gimnazijos finansinį tvarkymą atsakinga PLB Vokietijos krašto v-ba prieš VLB tarybą ir Vokietijos vyriausybę. Pedagoginiu atžvilgiu — direktorius ir mokytojų taryba prieš atitinkamas Vokietijos švietimo įstaigas ir lietuviškąją Vasario 16 gimnazijos švietimo komisiją.

— Ar ligšioliniai puolimai spaudoje nepakenkė Vasario 16 gimnazijai aukų rinkimo srityje?

— Puolimai labai pakenkė aukų teikimui. Ankstyvesnieji puolimai sukludė pakankamai aukų surinkti statybos finansavimui, o inž. V. Adamkavičius pranešimo įtaikoje pasidarbė neįmanoma teikti Vasario 16 gimnazijai aukas didžiausiam jos geradariui Didž. Gerb. kun. B. Sugintui. Jo paskutinis laiškas yra liūdnas ir skaudus. Materialinė skriauda nėra pati svarbiausia. Ir suklaidintieji, ir klaidintojai turi galimybių tą skriaudą atitaisyti. Dang didesnė ir žalingesnė yra padarytoji moralinė skriauda. Šiuo metu gimnazijoje ir gimnazijai dirbančios asmenis, pasidaro sunkiai įmanomas auklėjimo darbas, pakertamas pasitikėjimas tarp mokinių ir mokytojų, griauama jaunos sielos meilė pačiam lietuviškumui. Kas atitaisys šią žalą??? Negi nežino-

me, kad moralinė žala yra baisesnė už fizinę? O be to, juk atimamas noras dirbti ir užkurtas kelias naujoms žmonėms imtis to darbo.

— Kuo gali didžiutis Vasario 16 gimnazija?

— Kiekvienas susipratęs lietuvis gali didžiutis Vasario 16 gimnazija. Ji išleido iki šiol 56 abiturientus, įgalindama juos siekti akademinio išsimokslinimo. Keletas šimtų jaunuolių lankė šią gimnaziją ir išaugo lietuviais. Vokietijos lietuviškoji bendruomenė liko gyva, nes jai švietė Vasario 16 gimnazijos lietuviškoji dvasia. Taipgi ir viso pasaulio lietuviams ji pasitarnavo jungdama įvairių pažiūrų lietuvių vienas kitui. Didelės reikšmės buvo ir tebėra reprezentacinis Vasario 16 gimnazijos vaidmuo. Ji populiarina lietuviškumą ne tik Vokietijoje, bet ir kituose Europos kraštuose. Jos meniniai ansambliai yra išgarsinę Lietuvios vardą ir jam užpelnę simpatijų Berlyne, Muenchene, Heidelberge, Stuttgarte, Frankfurte, Mainze, Paryžiuje, Romoje, Baryje ir daugelyje kitų vietovių ir tarptautinių kongresų. Dažnai ir gražiai svetimoji spauda atžymėjo Vasario 16 gimnazijos pasirodymus ir jos laimėjimus. Atrodo, kad svetimoji spauda gimnaziją geriau suprato ir įvertino, negu kairiuri lietuviškoji. Žinoma, šis mano atsakymas yra permaži rėmai įvertinti Vasario 16 gimnazijos darbui ir nuopelnams.

— Kokios Vasario 16 gimnazijos ateities perspektyvos? Ar neįkyla klausimas perduoti gimnaziją kuriai nors lietuvių vienuolijai?

— Liūdnos. Galima dar su realiu pagrindu tvirtinti, kad vaikų bent 10-čiai metų gimnazijai užteks, bet ar už 20 metų dar galėsime tikėtis jaunuolių, kurie, būdami jau ketvirtos generacijos užsienio lietuviai, dar norės lankyti lietuvišką mokyklą? Tai yra klausimas ne vien Vokietijos lietuviams ir ne vien Vasario 16 gimnazijai... Čia yra bendra kalbė, kad mes ilgai tremčiai nebuvome paruošti, patys nepasiruošėme ir kitų neparuošėme. Ir šiandien dar nieko šiuo reikalu stiesmingai nedarome, nebent tai, kad vieni kitus niekindami pagreitiname išnykimo procesą.

Dėl gimnazijos perdavimo kuriai nors lietuvių vienuolijai buvo ir yra pavieniai kalbancijai, tačiau iš esmės šis klausimas nebuvė svarstomas. Viena, kad nei viena vienuolija nėra pareiškiusi noro, o antra, kad vargu atsirastų tokia vienuolija, kuri drįstų turėti tokią gimnaziją, kokia ji dabar yra: katalikai ir evangelikai, berniukai ir mergaitės po vienu stogu. Nebent II Vatikano santarybos dvasia paskatintų vienuolijas tokiam ryžui. Manau, kad tada PLB Vokietijos krašto taryba nuodugniai ir palankiai tą klausimą svarstytų.

Baigdamas dėkoju už Jūsų malonų dėmesį ir man suteiktą progą per Jūsų laikraštį šiuo tarpu reikšmingu reikalu pasisakyti. Jums ir visiems linkiu gausios Dievo palaimos.

Jūsų — Tėv. Alf. Bernatoni, OFM Cap.

Čikagos vaizdai ir vargai

EDVARDAS SULAITIS

„LIETUVIŲ KOVA sukėlė simpatijų visų Čikagos gyventojų, kurie jungiasi su mūsų lietuvių bendruomene, paremdami sąjūdį Lietuvos išlaisvinimui“. Taip skambėjo viena dalis Čikagos miesto burmistro R. Daley paskelbtos proklamacijos, aiškinančios, kodėl jis vasario 16 paskelbė lietuvių nepriklausomybės dieną Čikagoje ir ragino vietos gyventojus dalyvauti kartu su lietuvių bendruomene šios šventės minėjime. Apie pusantros tūkstančio lietuvių perplėdė Marijos Aušros. Mokyklos salė vasario 13 d., kurioje įvyko pagrindinis šios šventės minėjimas, surengtas Čikagos lietuvių Tarybos.

Vienu iš kalbėtojų čia buvo generalinis konsulas Čikagoje dr. Petras Dauzvardis, kuris klausytojams priminė, jog 1920 m. sutartimi Šv. Sąjunga Lietuva pripažino nepriklausomą valstybę, bet 1939 m. Rusijos komisar Molotovas kartu su Vokietijos min. Ribentropu apsprendė Lietuvos okupaciją. „Šv. Sąjunga kaltina JAV už jos buvimą pietinėje Vietname ir reikalauja iš ten atitraukti amerikiečių kariuomenę, tačiau nieko nesako apie šio vietų kariuomenės atitraukimą iš Lietuvos“ — kalbėjo konsulas. Savo kalbos pabaigoje konsulas pacitavo JAV sekr. Dean Rusk žodžius dėl Lietuvos nepriklausomybės atgavimo, kur šis augetas pareigavęs teigė: „Akivaizdus tvirtumo ir ryžto, parodyto lietuvių tautos per visus švietimų dominavimų metus, at tikliu, kad lietuvių teisingai laisvės ir tautinės nepriklausomybės siekimai galutinai bus realizuoti“.

Pagrindinę paskaitą skaitė Vašingtono katalikų un-to prof. dr. Antanas Su-

žiedėlis, kuri klausytojose sukėlė sušalimą. Šis jaunas mokslo vyras savo kalboje buvo konkretus ir aktualus.

Iš amerikiečių tarpo kalbėjo kongresmanas William Murphy, kuri pristatė naujas Amerikos lietuvių Tarybos pirm. Antanas Rudis. Be to, dar kalbėjo ir programai vadovavo šiuometinis Čikagos lietuvių Tarybos (ALTOs padalinio) pirm. kun. Adolfas Stašys. Šis lietuvių minėjimas rado atgarsio ir amerikiečių spaudoje. „Chicago Tribune“ vasario 14 d. laidojo dėdę reportažą „Lithuanians Recall Day of Independence“. „Chicago Sun-Times“ vasario 12 d. nr. dėdė E. Sulaičio rašinėlį „Lithuanian Independence“.

VACLOVAS KLEIZA, Amerikos lietuvių Bendruomenės centro valdybos narys ir Pasaulio lietuvių Jaunimo Kongresui Rengti Komiteto vicepirm., buvo pagrindiniu kalbėtoju Nepriklausomybės šventės minėjime Čikagos vasario 12 d. Čia, susirinkus apie dviem šimtam tautiečių, paskaitininkas davė aktualių minčių šių dienų padėčiai nušviesti. Jis nusiskundė, kad lietuvių tarpe nėra įvertinami kultūrininkai. „Jeigu džiaugiamės jų laimėjimais, turime padėti jų laimėjimui siekti“ — pareiškė jis. Taip pat pareiškė, kad apie lietuvių jaunimui nereikia pasakoti, ja reikią jiems parodyti. Pasigėdo Lietuvos laisvinimo aparato organizacinio lanktumo ir informacinės studijos apie Amerikos lietuvius. Išklė, kad minėjimai turi turėti savo prasmę. „Ne ta tauta išlieka gyva, kuri tik praeitį mini, bet ta, ku-

Vasario 16 gimnaziją aplanko daug svečių — ne tik lietuvių, bet ir vokiečių. Nuotraukoje — Feder. Vokietijos provincijų pabėgėlių ministerijų pareigūnai su gimnazijos šokėjais ir mokytojais

Reformoms pasaulyje sklindant

J. VENCKUS, S.J.

Tikrai žinome, kad Kristus tik vieną Bažnyčią įsteigė. Susiskaldymas ir pasidalinimas įvyko dėl žmonių silpnumo, nuodėmių. Jame galime įžiūrėti „Mysterium Iniquitatis“ — niekšybės, nuodėmės paslaptį. Žmoniu, kurie skaldė tą Bažnyčią, šiandien nebėra. Tie, kurie šiandien gyvena ir priklauso prie įvairių Bažnyčių, kuo jie kalti? Kiti iš didelio gerumo mori ir pačius skaldytojus išteisingi.

Nėra aišku, kiek kaikiurios atskilusios religinės grupės sudaro „Bažnyčias“, vienos jų visiškai nepripažįsta išganymo per Bažnyčią — esą kiekvienas pats save išgano beskaitydamos Sv. Raštą individualiai. Nėra abejonės dėl ortodoksų (rusų, graikų) — jie turi tikrą Bažnyčią. Senkatalikiai ir anglikonai sudaro Bažnyčią. Taip pat yra kalbama ir apie protestantų Bažnyčią, tačiau nekalbama apie visokias gausias sekas. Vatikano santarybos pareiškimai dažnai vartoja bendrą pavadinimą „mūsų atsiškyrę broliai“, t.y. kurie krikštinti ir tiki i kokias nors krikščioniškas vertybes. Pas protestantus tai dažnai pasitaiko. Bendras protestantų pažymys yra tas, kad jie pripažįsta tik Sv. Raštą ir nieko daugiau. Mormoniai pvz. jau išsiskiria nes jie be Sv. Rašto dar pripažįsta Smith'o apreiškimus.

Katalikų Bažnyčios samprata yra aiški ir turi šias savybes: viena, šventa, katalikiška arba visuotinė ir apaštališka. Pius XII savo enciklikoje „Mystici Corporis Christi“ vadina Bažnyčią „Corpus Christi Mysticum“ — Mistiniu Kristaus Kūnu. Popiežius pripažįsta, kad be Katalikų Bažnyčios yra kitų Bažnyčių, bet tu Bažnyčių nariai nepriklausia prie Mistinio Kristaus Kūno. Teologai sako, kad Pius XII tapatinamas Bažnyčią su Kristaus išganymo veikla, davė Katalikų Bažnyčiai stiprią teologinę bazę. Pirmiau Bažnyčia buvusi daugiau apologetų rankose. Yra sakoma, kad iki II Vatikano santarybos Bažnyčia buvusi daugiausia kanonistų ir teisininkų terminais apibūdinama.

Ryšium su Vatikano santaryba kaip lietuvių vyskupai išsitarė, kad Bažnyčioje būtų per daug „triumfalizmo“ dvasios, kurią

reikią atmeti, kaip nesuderinamą su Kristaus nusizeminimo dvasia, kad paneigytomis savo Bažnyčiai atstumdavome kitas konfesijas. Kiti vyskupai peikė prabangumą, titulų, bažnyčių turtais, kuriuos reikia išdalinti neturtingiems. Esą reikia atsisakyti nuo orangių mitrų, nuo deimantų žieduose ir pectoraliniuose kryžiuose. Popiežius dovanojo vyskupams kuklius žiedus ir pats tokį pat nešiojo paskutinėje atsisveikinimo iškilnėje. Vyskupų grupė, atsisveikinimo dieną surengdavo raštą, kurį ant greitųjų pasirašė apie 500 vyskupų, tuo būdu pasizadėdami vykdyti neturtą, neturėti bankuose savo vardu kapitalo. Labiausiai atsižymėjo reformos dvasia Pietų Amerikos vyskupai, nes ten Bažnyčia daugiausia tikinčiųjų neturto. Ir jie kaip tik išsiprasė, kad vyskupai galėtų laikyti Mišias kaip paprasti kunigai ir ne nešioti vyskupiškių insignijų.

Plačiai atidare duris

Katalikų Bažnyčia yra Kristaus Bažnyčios prototipas, kurioje išliko pilnas Kristaus mokslas. Katalikų Bažnyčia yra Kristaus Mistinis Kūnas, bet jis apima ne tik katalikus, bet ir visus pakrikštytus. Vatikano santaryba vengia vartoti žodį „narys“, nes tuojau kiltų klausimas: ko kiamie laipsnis, kokios rūšies narys? Žmogus gali nepriklausyti prie Katalikų Bažnyčios, bet gali priklausyti prie Kristaus ir gali būti išganytas, todėl santaryba tokius žmones vadina Kristaus dvasia turinčiais žmonėmis. Pasikėltoji konstitucija aiškiai pripažįsta, kad be Katalikų Bažnyčios yra ir kitų krikščioniškų Bažnyčių, su kuriomis Kat. Bažnyčia yra surišta paties Kristaus ryšiais ir kurios su Kat. Bažnyčia yra tiek artimos, kiek krikščioniškų vertybių išaugojo. Dokumentas vengia visokios polemikos.

Chorus kviečia į Vašingtoną

1966 m. rugėjo 4 d., 2 v. p.p., sekmadienį bus šventinama lietuvių kopyčia Vašingtono bazilikoje. Ta proga bus ir religinis kongresas, kurio centrinė programa — rugs. 4 d., 5 v. p.p. I iškilmes kviečiami chorai bei ansambliai. Jau dabar laikas registruotis pas Vincą Mamaitį, 209 Clark Place, Elizabeth, New Jersey 07206, tel. (201) 351-9057. Kongreso muzikos komisija skelbia šį pranešimą.

I. Kelionės išlaidas chorai padengia patys. Choralistai stengiasi būti apsiręngę tautiniais drabužiais, o ypač moterys. Visi užsiregistruosieji chorai būtinai privalo dalyvauti generalinėje repetitijoje Vašingtone, D.C., kat. univ. sporto salėje, rugėjo 4 d., sekmadienį, 12 val.

II. Choral paruošia sekantį giedojimų repertuarą: A. keturias chorinius kūrinus, atlikimus keturiomis mišriais balsais: 1. Jono Dambrasko „Maldą už Tėvyne“, 2. C. Sasnausko giesmės „Marija, Marija“ pirmą ir trečią posmą; 3. Amerikos himna ir 4. Lietuvos himną; B. dvi bendruomenines giesmes, atlikimas vienu balsu: 1. K. Kavecko „O Kristau, Pasaulio Valdove“ du posmus „Es dur“ tonacijoje; 2. VI. Budrecko giesmės „Dievo Motina melinga“ du posmus „Es dur“ tonacijoje; C. keturias bendruomenines giesmes, atlikimas laudininiu būdu (su pritarimu): 1. A. Strazdelio — J. Naujalo „Pulkim ant kelių“ tris posmus „F dur“ tonacijoje; 2. Tikinčiųjų Maldos invokacijų atsakymus „Meldžiam Tave, Vieš-

patie“ ir paskutinę invokaciją atsakymą „Užtarky mus“, giedama „Sventas Dieve“ melodija „F dur“ tonacijoje; 3. J. Naujalo „Jėzau, pas mane ateiki“ „D dur“ tonacijoje; 4. Psalmė „Dievas mūsų tvirtovė“ „F dur“ tonacijoje.

III. Užsiregistruosieji chorai gaus gaidas visų augščiausių ir svarbių kūrinių, išskyrus Amerikos himną, kurį paruoš iš dainų šventės repertuaro. Choro registracija baigiasi 1966 m. balandžio 30 d. Prašome chorus registruotis kiek galima anksčiau.

IV. Choral, norintieji dalyvauti ruošiamose iškilnėse (ir tie chorai, kurie žodžių jau yra davę savo sutikimą dalyvauti) yra prašomi prisiųsti V. Mamaičiui sekantias informacijas: 1. Choro pavadinimas (parapinis ar ansamblis?); 2. Choro dirigento vardas, pavardė ir adresas; 3. Kiek chorai turi balsų: sopranų, altų, tenorų ar bosų? 4. Kiek egzempliorių gaidų chorui reikės prisiųsti?

V. Siūlomas Marijos paminklinės kopyčios Vašingtone, D.C., Komitetas ir Lietuvių Religiniam Kongresui Rengti Komitetas nuosirdžiai visus prašo suprasti ir įvertinti šiais metais Vašingtone rengiamų iškilmių svarbą ir kviečia chorus savo dalyvavimu prisidėti. Norime, kad tai būtų mūsų lietuvių religinio-tautinio triumfas.

Pirm. Vincas Mamaitis
Vicepirm. Algirdas Kačanauskas
Sėkr. Mykolas Linberskis
Kun. Vladas Budreckas,
muz. reik. įgaliotinis

SVEIKATOS KLINIKA — Health Clinic

Medicininis ir pooperacinis gydymas

Vienintelė valdžios registruota natūralaus gydymo lietuviška klinika. Įvairūs spinduliai, elektriniai ir fiziniai rankų masažai, spindulines ir garų vonios. Gydymieji judesiai ir psichologinė terapija.

B. Nanjalis, Ps.D.R.M.N.Pt.

460 Roncesvalles Ave., Toronto

Tel. LE 3-8008

Ar Mickevičius mokėjo lietuviškai?

Lenkų literatūroje tarpe kartais diskutuojamas klausimas — ar Ad. Mickevičius mokėjo lietuviškai? Tuo reikalu Toronto „Głos Polski“ atspausdino E. Sermentovskio straipsnį, kuriame autorius sako, kad išvijojo esama įvairių nuomonių.

Ištaisė dainą?

Vladas Mickevičius (dažnai apkalintas nekritišku tėvo augtiniu, o kai kurie literatūros istorikai jam net prikiša sąmoningą šaltinių žalojimą ar nutylėjimą dalykų, kurie būtų galėję mesti šešėlį Ad. Mickevičiaus asmeniui — L. E. XVIII t., 353 psl.) savo knygoje kalba apie žemaitį Korilskį, kuris su poetu Mickevičium lošdavo šachmatais ir kartais dainuodavo jam lietuviškas dainas. Kartą Korilskui bedainuojant lietuviškai, — rašo poeto sūnus, — Ad. Mickevičius pertraukė jam dainą ir padarė pastabą, kad vieną eilutę jis netaisydingai ištare, ir savo ranka ištaisė ant gabaliuko popieriaus. Marija Goreckienė, poeto dukra, tą lapelį išsaugojo, tačiau nei jį nei poeto sūnus Vladas tikrai nežino, ar jį tėvas Adomas mokėjo lietuviškai.

Visiškai atsitiktinai, 1920 m. tas lapelis buvo surastas Ad. Mickevičiaus muziejų Paryžiuje. Jį tyrinėjo profesorai Mykolas Brenšteinas ir Jonas Otrebskis ir paskelbė duomenis leidinyje „Dajny litewskie zapisane przez Adama Mickiewicza“ — „Lietuviškos dainos, užrašytos Adomo Mickevičiaus“. Pasirodo, kad rankraštis buvo autentiškas. Be to, ir poeto vaikai tai patvirtino.

„Kas yra tas „dajny“ — klausia straipsnio autorius? Tai liaudies dainelės, panašios į rusiškas „častuškas“, romantizmo laikotarpyje verstos į svietimas kalbas. Jomis esą gėrėjosi Goethe, Šilleris, Chamisso. Dainos daugiausia esančios lyrinės, savo dvasia artimos žemaitiškas.“

Apie minėtą lapelį E. Sermentovskis sako, esą rankraščio analizė rodo, kad tekstas užrašytas be kalbos mokėjimo, iš klausos. Kai kurie žodžiai esą taisyti keletą kartų. Dar 1922 m. poeto dukrė M. Goreckienė, atsakydama į

prof. St. Pigonio laišką nurodė, kad josios tėvas girdėjęs dainuojant Korilskį ir tai atžymėjęs ant popieriaus.

Zemaitis Korilskis

O kas buvo tas Korilskis? Tai poeto vaikų mokytojas, kilimu iš Žemaitijos, didelis romantikas, puikiai mokėjęs lietuvių kalbą. Jo tikroji pavardė buvo Kobackis. Pakeitė pavardę, tikėdamasis susilaukti šlovės ir garso. Tikrumoje ir buvo ant jos slėksčio, nes vienu metu atlikęs kažkokį patarimą Liudvikui Napoleonui, jam dar esant kunigaikščiu. Atsidedamas už tai, Liudvikas Korilskii padovanojęs žiedą, kaip ženklą, kad pirmą kartą pasitaisė jam už tai atsiliepinį. Ir kas atsitiko? Kunigaikščiui esant jau imperatoriumi. Korilskis labai supykė už... Romos apgulimą ir žiedą imetė į Senos upę. Nuo to laiko Korilskis gyveno labai vargingai. Valandomis sėdėdavo Batignolles prie rue de la Sante, kur su poetu lošdavo šachmatais, kartu dainuodamas ilgesingas lietuviškas dainas.

Skirtingos nuomonės

Kaip jau minėjome, dėl Ad. Mickevičiaus mokėjimo lietuviškai, nuomonės yra skirtingos. Pvz., 1880 m. Ad. Rzevuskis rašė, kad arčiau pažinusių poetą teigė, esą jis nemokėjęs lietuviškai. Tuo tarpu A. Neveravičius savo „Atsiminimuose“ rašo, kad Kūčių vakare pas Mickevičius poeto dukrė Marija prie fortepiono padainavo melodingą lietuvišką dainelę, sukurta prie Nemuno krantų. A. Neveravičius, kilęs iš lietuviškos Gudijos prisipažino, kad visiškai nesupratus dainos turinio. Tuo metu iš Adomo Mickevičiaus lūpų išgirdęs priekaištą, kad nemokas lietuviškai. Tačiau Neveravičiaus tvirtinimus paneigė vaikai ir kažkoks Biergel.

Taigi, ar Ad. Mickevičius mokėjo lietuviškai, ar ne? Atrodo, kad taip, nes važinėdamas tarp Vilniaus ir Kauno turėjo prisiklausyti lietuvių kalbos, bent ją suprasti. Be to, kaip College de France profesorius, studijavo ir tuos darbus mokslininkų, kurie

lietė lietuvių kalbą, paskirdamas 1843 m. kovo 24 d. dalį savo paskaitos tai temai. Taip pat pažintis su Kobackiu — Korilskiu, kuris mėgdavo įterpti žemaitiškus žodžius, kalbą už mokėjimą.

Mokslininkai, kaip visuomet būdami labai atsargūs, padarė kompromisinį sprendimą: yra tikra, kad „dainos“, užrašytos iš žemaitio Kobackio — Korilskio lūpų, yra įrašytos Ad. Mickevičiaus ranka. Tokiu būdu atpuola dukters versiją, kad Mickevičius jas taisė. Kitas dalykas, kad tos dainos yra užrašytos žemaičių tarme. Žemaitiškai Mickevičius nemokėjo. Tačiau tai neįrodymas, kad A. Mickevičius nemokėjo lietuviškai. Bet tuo reikalu tyli šaltiniai ir liudininkai.

O ką kalba lietuvių šaltiniai? Ir jie sako (L. E. XVIII t., psl. 439), kad iš Paryžiaus laikų išlikęs lapelis su Ad. M. ranka užrašytas lietuviškų dainų fragmentais teparodo tiek, kad poetas galėjęs šiek tiek mokėti lietuviškai, tačiau visiškai nėra duomenų, kad lietuvių kalbą būtų gerai išmokęs, ar lietuviškai kalbėjęs.

Paruošė K. Baronas

SOL. BIRUTĖ KEMEŽAITĖ yra pakiesta dainuoti SLA 80 metų sukakties bankete kovo 27 d. Dariaus ir Girėno salėje, Čikagoje.

Henriko Radausko „Eilėraščiai“

PR. NAUJOKAITIS

geriausiams autoriaus eilėraščiams:

Aš nestotau namų, aš nevedu tautos,
Aš sėdžiu po šakom okacijos bolto,
Ir vėjas dangiškas į jos lopus atklysta,
Ir paukštis žibantis į jos suką savo lizdą,
Ir skamba medyje melodija tyli,
O aš klausausi jos ir užrašu smėlį,
Ir vamsdį pauzų, ir grojų, ir dainuojų,
Su vėju ir paukščiu ir su medžių balais,
Ir užia debesys nežemės skaislos
Virš tos dainuojančios ir grojančios kalvos.
(125)

Tas kontempliatyvus stebėjimas davė autoriui pačius gražiausius kūrinius. Jam dainuoja žiema, dainuoja vėjai, dainuoja debesys, dainuoja vandenys, dainuoja saulės spindulys, dainuoja didingi vaizdai ir idiliški darželiai ir sodai su žydinčiomis pievomis. Tas garšus, o taip pat ir spalvų pasaulis gimdo dainos nemarumą — vienintelę gyvenimo prasmę, ir čia H. Radauskas yra tikrai didelis. Muzikalumas ir vaizdų spalvingumas yra pačios ryškiausios gerosios jo poezijos savybės. Bet šiaip vaizdai yra daugiausia tapybiniai, statiniai, mažiau dinaminiai. Tarp gerųjų savybių reikia pabrėžti ir išvirsinės formos skambumą, dailumą, išbaigimą. Tai auksakalio skulptoriaus darbas — tas kristalinis formos spindėjimas.

Būdingas yra H. Radauskiui atsiminimas nuo pasaulio, nuo realaus gyvenimo problemų. Pasaulis juokiasi, paspėdės tinkle ant žemės vieškelio, o poetas klausia tik pasakos, kuri gieda kaip lakštingalą. Jis netiki pasauliu, o tiki pasaka (199). Tos pasakos grožyje yra visa H. Radausko jėga. Bet ir pasaka nėra laisva nuo likiminių gyvenimo dėsnių, nes žemė žydi baltos vėsnios ir begalinis liūdesys (204), nes aklos akys mėlno zenito liejasi ir spindi be prasmės (215), nes tyli gieda liūdesio rūmuose seno ilgesio jaunos undinės (210), nes vaikštai žemę tarp rožių puikių ir kaip upė tiesiog į marias, per pasaulį ir mirtį plaukiu (229), nes laikrodinis kartoja seną melą, kad laimė šypsoi, kad ji gera, ir bėga jo tikėjimas per stalą ir džiaugsmą dideli, kurio nėra (173), nes aš kaip strėlė, kurią netekes proto kareivis prieš apsuoto tirtovę paleido naktį ir galinga dangu prašty pagalbos, bet, neradus Dievo, strėlė klajoja tarp žvaigždynų, nedrįsdama sugrįžti (137).

Nors toki motyvai, kaip liūdesys, skausmas, laimės apgaulinėjimas, mirties neišvengiamumas, daugybės reiškinii beprasmybė ir neradimas vietos tarp dangaus ir žemės yra pakankamai giliu pagrindas gyvenimo tragizmui, tačiau H. Radausko poezijos negalėtume pavadinti tikraja prasme egzistencine. Jis sugeba stovėti šalia gyvenimo, šalia tragiškųjų reiškinii ir žvelgti į viską šalto satyriko akimis. Lengva pašaipa, skaudi ironija ir pikta satyra, einanti kaipada iki cinizmo ribos, yra būdinga daugeliui H. Radausko eilėraščių. Gana dažnai sujaukiama subtilus švelnumas su šiurkščiu vulgarumu, tyčiomasi iš problemų, kurios daugeliui sudaro gyvenimo esmę, surrealistiniuose vaizduose einama iki nesąmonės (34). Dažniausiai reaguojama į įvairius gyvenimo reiškiniius ne emocija, ne širdimi (širdies ir meilės era yra labai fragmentiški dalykai — 211), bet satyriniu žvilgsniu, pasąmonėje susitvėnkusiais irracionaliais prasi-veržimais. Ir nepasakytume, kad tie sujaudintieji eilėraščiai būtų patys geriausi.

H. Radausko jėga yra estetinė, be vaizdo turinio išgyvenime. Paskaitytume išta eilėraščių „Dainos gimimas“, būdingą patiems

jimais. Ypač tai ryšku ankstesniuose rinkiniuose. Vėlesnėje kūryboje prasiveržia ir moderninės formos chaotiškumo. Ir nepasakytume, kad ji labai H. Radauskiui vaisinga. Paskutiniuose dviejuose rinkiniuose esama kūrinių ir neeilėmis rašytų. Kadangi autoriaus kūrinių vertės svorį sudaro išvirsinės formos grožis, tai tie neeiliniai kūriniai nustoja pačių geriausių H. Radausko poezijos savybių. Bet ir ten esama vertų dėmesio kūrinių. Juos išskiria pagautas vaizduojamo reiškinio ritmas (pvz. Diena pajūry — 18).

Už „Žiemos dainą“ H. Radauskas yra gavęs Liet. Rašytojų Draugijos premiją, tačiau pačiu geriausiu rinkiniu reikėtų laikyti „Strėlę danguje“ (o „Žaibai ir vėjai“, nors gerokai ataušti moderninės poezijos savybėmis, kažin ar galėtų prilygti ankstesniam „Fontanui“). Jieškančiam gilesnės minties, svaresnio turinio, H. Radausko poezija gali pasirodyti gerokai tuščiajūvė. Bet gražios formos mylėtojai, subtilaus vaizdų grožio įsiektoriai, išleisti rinkiniai bus maloni dovana. Vytauto Sauliaus knygos papildalinimas yra tikrai puikus.

Henrikas Radauskas, EILĖRAŠČIAI, Chicago, 1965, išleido V. Saulius, tiražas 500 egz., 238 psl., kietais drobės viršeliais, kaina \$5.

Lietuviškas filmas nėra utopija

BIRUTĖ PŪKELEVICIŪTĖ

Filmo „Aukso žąsis“ autorė savo paskaitoje „Alkos“ sambūriui Toronte ne tik papasakojo apie savo vargus su filmu, bet ir pažėrė draugų minčių. Čia pateikiamas autorės įžanginis pareiškimas. Red.

Tuo metu, kai vaidinamas pirmas lietuviškas spektaklis „Amerika pirtyje“, pasaulio teatrai jau buvo sukūrę ištisas epochas ir srovės, didieji dramaturgai jau buvo apdalinę laurų vainikais ir į pedestalus, jų nemirtingų kūrinių interpretatoriai jau buvo nešę aktoriską tradiciją per šimtmečius. Kaip neužmatoma tai buvo antikinė tragedija, Commedia dell'Arte, Moljeras ir Šekspyras, kaip nepasiekiamai augstai buvo scenos dievaičiai: Kean, Talma, Devrient, Rachel, Terry, Salvini!

Tuo metu, kai Kaune, skurdžioje Tilmanso salėje, pakilo uždanga pirmajam lietuviškam „Traviatui“, pasaulinė opera, išliūliuota Mantuos kunigaikščio lopšyje, išdabinta šilko kaspinais Versalyje, Venecijoje ir Florencijoje, jau valdė puošniausius sostinių rūmus: Covent Garden, Metropolitan Opera, Opera-Comique, Teatro alla Scala...

Tame fone pažvelkime į klijimo teatro premjerą arba bandymą įsivaizduoti Naujųjų 1921-ųjų Metų išvakarės Kaune, Tilmanso salėje, žiūrovams renkantis į pirmąją operą. Jeigu būtų tasyk tikėjimo, kad, ilgas metus priešpauzdė nešusi, „anei druko, anei rašto“ neregėjusi, tauta per kelias generacijas šoks milžiniška šuoli ir įsiplietins lygiomis teisėmis pasaulio teatru arenoje, — sakytumėm, kad tokios viltys — tai tikrai mažos tautos patetika. O vienok turime pripažinti, kad Lietuvos scena yra davusi pastatymų, kurie nedarytų gėdos augstam lygio teatru.

Taigi, ne kiekviena viltis yra kvailių motina. Jeigu mums buvo leistos viltys teatre, senos tradicijos šakoje,

daug realesnės jos turėtų būti filme, kurio pradininkus ir pirmuosius lietuviško filmo gamintojus (Lietuvoje ir išeivijoje) skiria, palyginti, neilgas laiko tarpas.

Tiesa, jaunas filmo menas per kelias dešimtis metų išaugo, tarsi toji pasaka pupa, ligi dangaus: susikūrė savo imperijos, statusas ir žynius, susirado nuostabias laubų gyslas, prašokančias karaliaus Saliamono kasyklas, įsigijo jėgą, formuojančią net žmonių galvoseną.

Tokio pramonės milžino šešėlyje bangu drašiai galvoti. Bangu todėl, kad jo siluetas toks impresyvus, kad jo ištiesiai tokie fantastiški. Tačiau galimybė šioje papėdėje efektyviai prabilti lietuvių kalbą ir išreikšti lietuvišką gyvenimo koncepciją, galimybė kada nors sukurti augstos vertės lietuvišką filmą yra tikrai mažesnė utopija, negu Vilkaučio Keturakio pirmasis vaidinimas, įvesdinęs lietuvių dramaturgą, aktorį ir režisorių ir teatrinio meno pasauli — per klijimo sceną.

Tautinių šokių grupės „Gyvataro“ vadovė G. Breichmanienė svirsto rimtus klausimus „Tėviškės žiburių“ spaudos baldyje

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

BALIO SRUOGOS gimimo data yra vasario 2 d.; dabar jam būtų 70 metų. Jis buvo biržietis, gimęs 1896 m. vasario 2 d. Baibokų km., Vabalninko valsč. Pasak Stp. Vykinto, B. Sruoga jau nebedainavo kaip Maironis, Vaitaitis. Jis buvo naujų kelių jieškotojas, individualistas.

Balys Sruoga savo pirmąjį eilėraščių „Ko gi sodai“ parašė 1912 m. 1943 m. kovo 16 d. B. Sruoga buvo Gestapo suimtas ir su kitais veikėjais išvežtas į Stuthofio koncentracijos stovyklą. Daugelis lietuvių ten žuvo. B. Sruoga iškentė, bet išėjęs į laisvę nebeturėjo jėgų toliau pasitraukti. Sovietų kareiviai, radę mūšiški garų kūrėją pusgijį, parvežė į Vilnių. Ten, deja, jis nerado nei žmonos, nei dukters. Jos buvo pabėgusios į V. Vokietiją. Dar bandė Sruoga atsigausti, bet iš vienos nelaisvės ir kančių ištrūkęs ir pakliuvęs į kitą nebeįsilaikė ir mirė 1947 m. spalio 16 d. Vilniuje.

D. MACKIALIENĖ Los Angeles Dailių Menų Klubu pobūvyje sausio 29 d. buvo priimta klubo nare. Atkreiptas buvo dėmesys į D. Mackialienės pastaraisiais metais parašytą Dramos Sambūrio pastatymą.

VANDOS FRANKIENĖS „Tėvynės sakalai“, 4 veisimų dramatinio pobūdžio veikalas, bus suvaidintas Čikagoje balandžio mėn.

PULKININKO V. SLOGERIO parašyta knyga apie Smetoną kaip žmogų atiduota spausdinti „Vilties“ spaustuvi. Knygos išleidimą finansuoja J. J. Bačiūnas.

MARTYNO JANKAUS, Mažosios Lietuvos patriarcho, monografijos rankraštis galutinai užbaigtas ir atiduotas spausdinti V. Morkino spaustuvi Čikagoje. Teksto rinkimas pradėtas už dviejų savaitių, kai tik bus įrengtas naujas linotipas — trečiasis spaustuvi. Preso darbai bus atlikti ofsetu. Knyga paruošė torontieškas Pr. Alšėnas, leidykla J. J. Bačiūnas, dabartinis PLB pirm. Monografijos sulaukia visa lietuvių pasaulyje gauta medžiaga, taip pat daugelio lietuviškos veiklos veteranų pasisakymai ir atsiminimų fragmentai, 110 nuotraukų-iliustracijų iš a. a. M. Jankaus šeimos albumo ir gautų iš kitų šaltinių. Knygos apipavidalinamąją medžiagą — viršelį, titulinį lapą, dedikaciją, skyrių antraštes ir vinjetines raides paruošė kun. J. Staškevičius. Ruošiant monografijos rankraštį labai nuosirdžiai talkino žinioms, turima medžiaga ir patarimais bei gautos iš kitur medžiagos patikslinimas tebeįgyvi a. a. M. Jankaus vaikai, ypač dukrė Elzė ir sūnus Kristupas.

SIEMET „LAISKŲ LIETUVIAMS“ straipsnio konkurso vertintojų komisija yra Toronte: pbrm. Stepas Kairys, sekretorė Liuda Imbrasienė, „Laiskų Lietuviams“ red. atstovas Tėv. Ambrozijus Prapakas, OFM, narys Vyt. Tamulaitis ir jaunimo atstovė Aldona Bušinskaitė. „Jaunimo gvožji atsakomybė dabartį“ — tokia tema paskelbtas konkursas susilaukė didesnio susidomėjimo jaunimo tarpe, negu pas vyresniuosius. Atsiųsti 4 suaugusiųjų straipsniai ir 16 jaunųjų rašinių. Premijos bus įteiktos „Laiskų Lietuviams“ metiniame parengime kovo 12 d. Čikagoje.

LIETUVOS ISTORIJA VOKIEČIŲ KALBA. Vakarų pasaulio mokslininkų tarpe plačiai žinoma „Wissenschaftliche Buchgesellschaft“ (mokslo knygų draugija Darmstadt'e, Vokietijoje) jau kelinti metai savo nariams siūlo užsisakyti prof. Manfred Hellmann'o „Grundzüge der Geschichte Litauens und des litauischen Volkes“ (Pagrin diniai Lietuvos ir lietuvių tautos istorijos bruožai). Iš patikimų šaltinių sužinota, kad rankraštis yra atiduotas leidyklai ir jau renkamas. Prof. M. Hellmann's kilmė yra rygietis ir dabar vadovauja rytų Vokietijos ir rytų Europos istorijos katedrai Muensterio universitete. Minėta leidykla savo serijoje iki šiol yra išleidusi senovės Graikijos, Japonijos ir senosios Egipto istoriją. Rekomenduojama Lietuvos istoriją, leidykla tarp kitko rašo, kad joje bus nagrinėjama raktinė Lietuvos padėtis, kurią ji užėmė rytų Europos erdveje.

DAIL. INŽ. MIKALOJAUS IVANAUSKO liepsnos tapybos paroda Klevande lietuvių visuomenei rengiama naujosios parapijos mokyklos salėje kovo 12 — 13 d., o amerikiečių visuomenė — Saint John College kovo 15 — 28 d. Ši kolegija ruošia mokytojus ir gail. seeris; joje mokosi apie 900 studentų. Parodų atidarymo metu, liepsnos tapybos autorius M. Ivanauskas pademonstruos šio meno techniką, būdus, priemones ir kitas galimybes; be to, ekrane pademonstruos liepsnos tapybos kataloguotų 160 darbų. Parodose numatoma išstatyti apie 80 kūrinių.

menė — Saint John College kovo 15 — 28 d. Ši kolegija ruošia mokytojus ir gail. seeris; joje mokosi apie 900 studentų. Parodų atidarymo metu, liepsnos tapybos autorius M. Ivanauskas pademonstruos šio meno techniką, būdus, priemones ir kitas galimybes; be to, ekrane pademonstruos liepsnos tapybos kataloguotų 160 darbų. Parodose numatoma išstatyti apie 80 kūrinių.

OKUPOUTOJ LIETUVOJ

BALIO SRUOGOS 70-tąsias gimimo metines paminėjo Lietuvos Rašytojų Sąjunga savo klube Vilniuje. B. Sruogos literatūrinį palikimą ir jo reikšmę lietuvių literatūrai apibūdino E. Matuzevičius, atsiminimais pasidalino J. Būtenas, K. Korsakas, K. Intičius, Alb. Zukauskas ir T. Černiauskas. Meninėje programoje dramos aktorius L. Kupstaitis ir S. Jukna pateikė sceną iš „Apyaušrio dalios“, St. Nosevičiūtė ir T. Vaisieta pasakaitė B. Sruogos eilėraščių, ištraukė iš „Dievų miško“ ir „Pajūrio kurorto“. Programa buvo papildyta F. Lisztio sonata „Perskaičius Dante“, kurią paskambino pianistas J. Andrejevas. B. Sruogos gimtadienį keliais rašiniais prisiminė ir spauda, eilė minėjimų buvo surengta gimnazijoje.

MEDIKŲ MOKSLINĖ KONFERENCIJA Vilniuje tris dienas nagrinėjo sumažinto kraujospūdžio būklės klausimus. Pranešimus padarė prof. Z. Januškevičius su bendradarbių grupe, prof. L. Laucevičius, A. Vidugiris, doc. J. Misiūra, K. Dineika, doc. S. Markovičius. Maskvos Mokslių Akademijos prof. N. Molčanovo pranešimą perskaitė, praplėtė ir apibendrinė svečiai iš Maskvos, Saratovo, Permės. Konferencijoje dalyvavo aštuonių sovietinių respublikų mokslininkai ir gydytojai, atstovavę 29 miestams.

„NEMUNAS“, Kauno polittechnikos instituto dainos ir šokio ansamblis, koncertavo Kremliaus teatre. Programa buvo pavadinta „Studentiškos atostogų dienos“. Didžiausio pasisekimo susilaukė V. Balčiūno sukurta „Pasveikinimas Maskvai“, sol. J. Jermolaitis išplėdė slovenų liaudies dainą ir šokėjų atliktas rusų šokis.

KIPRO PETRAUSKO balsą visam Sov. Sąjungos televizijos tinklui perdavė specialiai laida „Gyvenimas scenai“, kurią parašė O. Narbutienė ir režisavo J. Adamkevičienė. Žiūrovai buvo supažindinti su Kipro gyvenimu, koncertais, gastrolėmis, pedagoginiu ir visuomeniniu darbu.

KOMPOZ. VIKTORO KUPREVIČIAUS 65 m. amžiaus sukaktis buvo paminėta specialiu koncertu Kauno muzikiniam teatre. Sukaktuviniuko sūnus Giedrius pagrojo tėvui skirtą kompoziciją „Dedikacija“. Programa išplėdė vid. meno mokyklos vaikų chorą, vadovaujamas D. Vaitkutės, teatro solistai ir saviveiklininkai, padainuodami visą eilę sukaktuviniuko sukurtų dainų. V. Kuprevičius tiesia dar nepriklausomybės laikais pradėtą tradiciją — varpų muziką buv. karo muzėjų bokšte. Pagerbimo metu jam buvo pasiūlyta suteikti vyriausio varpininko titulą.

SIAULIEČIŲ DAILININKŲ tradicinėje parodoje šiemet dalyvauja 8 dailės atstovai su 77 akvarelių, grafikos ir skulptūros darbais. Žiūrovų dėmesį patraukia G. Bagdonavičiaus „Tytuvėnai, 17 a. architektūrinis ansamblis“, I. Benešienės akvarelis „Gimtieji šiauliai“, „Pelkė pražydo ne purieno miške“, „Aukštaitijos peizažas“, R. Buivydo gravюра „Naujieji šiauliai“, J. Kmieliausko „Arklų girdymas“, „Apiešimas malūnas“, „Ganykloje“ ir kiti darbai.

VARGONŲ MUZIKOS KONCERTAI vėl pradėti rengti Vilniaus katedroje, kuri yra paversta paveikslų galerija. Agardintą pozityvą sutvarkė vietinis meistras J. Tamošaitis, neseniai atremontavęs vargonus Kauno buv. Igulos bažnyčioje. Pirmajame koncerte, skirtame G. F. Haendelio kūriniais, dalyvavo vargonininkas B. Vasiliauskas, smuikininkas — A. Vainiūnaitis, B. Vasiliauskaitė, altistas D. Katkus, violončelistas J. Čelkauskas ir obojistas J. Rimas. Sekančiame koncerte J. S. Bacho ir kitų kompozitorių kūrinius grojo žymūs estų vargonininkas Hugo Lepnurm.

V. Kst.

Atsiųsta paminėti

Technikos žodis. 1965, nr. 6. Inžinieriu, architektų dviemėnėsinis žurnalas. Red. J. J. Lazauskas, 1708 N. 22nd Ave., Melrose Park, Ill. 60160, USA. Pren. metams \$5.

Lietuvos Pajūris, 1965, nr. 2. Leidžia Kanados Mažosios Lietuvos Bičiulių Dr-jos centro valdyba. Red. A. Lymanas. Pren. \$1 metams. Adr. 2660—10th Ave. Rsm., Montreal 36, P.Q., Canada.

Lietuvių kalbos pratimai. I sąsiuvinis. Paruošė D. Velička, lietuvių kalbos lektorius. Čikaga, 1966. Išleista JAV Lietuvių Bendruomenės centro valdybos lešomis. Kaina \$2.

Moksleivio Balsas, 1966 m. nr. 1. Hamiltono A. Stulginskio moksleivių ateitininkų kuopos laikraštėlis. Red. G. Juozapavičiūtė.

Problems of Communism. 1966, sausis-vasaris. Leidėjas US Information Agency, 1776 Pennsylvania Ave. N. W., Washington, D.C., 20547. Red. A. Brumberg. Pren. \$2.50, atsk. nr. 50 c.

Litas. Montrealio Lietuvių Kredito Unija. 1965 m.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVO

TIKSLAS — 1966 M. PERŽENGTI \$2 MIL. RIBA

Nariams ir nenariams, kurių tikimės sulaukti šiais metais, skelbiame 1965 m. balansą, palygindami jį su 1964 m.

1965 m. gruodžio mėn. 31 d.

BALANSAS

AKTYVAS	1965	1964
Kasa	\$ 2,232.71	\$ 844.67
Banko einamoji sąskaita	61,526.16	—
Investacijos ir termininiai indėliai	357,321.67	313,208.64
Asmeninės paskolos	264,702.30	224,493.74
Nekilnojamojo turto paskolos:		

3 metų		
žemiam \$5,000.00	\$ 97,710.00	
Kitos 3 metų	424,812.00	
5 metų	564,965.07	1,087,487.07
Baldai ir inventor.	2,193.60	780,601.31
Amortizacija	1,114.36	1,079.24
Kiti aktyvai	328.03	1,239.08
	\$1,774,677.18	\$1,321,177.66

PASYVAS	1965	1964
Sėrų kapitalas	\$ 358,612.51	\$ 299,543.65
Depozitų kapitalas	1,313,502.09	996,481.87
Garantijų fondas	16,935.72	5,419.89
Paskola iš O.C.C. Society	60,000.00	2,724.35
Svietimo fondas	300.00	—
Mokėtinios sumos	243.43	57.76
Gautos pajamos į priekį	157.00	—
Nepaskirstytas pelnas	24,926.43	16,950.14
	\$1,774,677.18	\$1,321,177.66

Kaip matyti iš balanso, kooperatyvo kapitalas per 1965 m. paaugo \$453,500. Operatyvinis 1965 m. pelnas siekė \$31,165, iš kurio 20% arba \$6,239 paskirta į garantijų fondą. Iš likusio \$24,926 54%, t. y. \$14,762, paskirti šerinin-kams, \$3,050 paskirta įvairiems kultūriniam reikalams, \$3,500 — į atsargos kapitalą ir \$3,610 papildomai paskirta į garantijų fondą. Taigi, garantijų fondas šiuo metu siekia \$20,545.

Toks didelis 1965 m. pelnas buvo pasiektas tik gerų investacijų ir griežtos išlaidų kontrolės dėka. Administracinės ir kitos išlaidos tesudarė tik 144% visų pajamų.

Per 1965 m. išduota \$196,585 asmeninių paskolų ir \$485,325 mortgičiam. Visos skolos yra mokamos.

Metinė 1965 m. apyskaita, kurią sudaro įmokėjimai, išmokėjimai ir pervedimai pakilo 40% ir siekė beveik \$7 mil.

Visiems aišku, kad ir pelnas ir augstesni nuosimčiai lieka patiems nariams. Kuri kita finansinė institucija išmoka 54% už metinius indėlius ir duoda nemokama gvy

TORONTO

Lietuvių skautų veikla

Abu tūntai Kazuko mugei gerai pasirodė. Darbštioji Dainos draugovė, vadovaujama jaunos, energingos draugininkės Rūtos Gvildytės ir globojama D. Skrinaitės, šiemet ypatingai pasižymėjo savo drausmingumu, tvarkingumu, darbštumu ir, kas gražiausia, lietuviškumu. Jos geriausios dainininkės, deklamatorės, na, ir kai reikia pasirodyti Kazuko mugei — siuveljos. Jau kuris laikas Stirnų skiltis, kas šeštadienį renkasi rankdarbiams pas S. Gotceitienę, Voverių skiltis pas p. Jankaitienę, kur siuva, dirba. Tai, turės ka parodyti. D. Baranaukaitė ir Žibutė Gvildytė padėjo pasirodyti mugei Kiškių ir Laumių skiltėi ir R. Liutimaitis savo skiltimi darbovosi savo namuose. Tikimės, kad mugei bus labai sėkminga ir susilauks gausaus visuomenės dėmesio ir paramos.

Jūrų skautų vadovai buvo apsilankę pas K. Abramaitį, iš kurio gavo gražių lietuviškų medžio drožinių mugei. Taip pat gavo tų drožinių pavyzdžius; ir Vikingų bei Vaidoto laivai mėgins to drožinėlių meno ir patys pasimokyti. K. Abramaitiui vadovai labai dėkingi.

Pereitą šeštadienį jūrų skautaitės dalyvavo mažiųjų lietuvių ruštomės šipnyje, kur išpildė tautinius šokus.

Dr. Aleksandras Jonas Spudas š.m. sausio mėn. atidarė kabinetą 1274 Kennedy Rd., Scarborough. Ušja yra gimęs Kuršėnuose 1935 m. rugsejo 9 d. gydytojo šeimoje — jo tėvas, irgi Aleksandras, buvo medicinos gydytojas. Karo audrų buvo nublokštas į Vokietiją. Po karo Hanau stovykloje mokėsi pr. mokyklą ir gimnaziją. Vėliau gyveno Fuldoje, kur baigė vietinę vokiečių gimnaziją. 1955 m. įstojo į Frankfurto-unto medicinos fakultetą; kurį laiką studijavo Marburgo universitete. 1961 m. baigė Marburgo-un-tą, kur apgynė disertaciją iš serologijos ir gavo medicinos daktaro laipsnį.

Motina mirė 1959 m. Vokietijoje. 1962 m. su tėvu dr. Aleksandru s. persikėlė į Kanadą. Praktiškai atliko Scarborough ir St. Michaels ligoninėse. 1965 m. gruodžio mėn. išlaikė Canadian Med. Council egzaminus.

Dr. Aleksandras neseniai vedė p-lę Grigaitę. Priklauso Kanados Lietuvių Gydytojų Draugijai. Daug sėkmės profesionaliai bei lietuviškam kultūriniam darbe. G.

Dalia Tamulionytė susižadėjo su Algii Nausėda iš Čikagos.

Birutė ir Teodoras Stanulius susilaukė pirmagimio sūnelio Sv. Juozapo ligoninėje. Teodoras dirba Toronto darbo įstaigoje, o Birutė — Sv. Juozapo ligoninėje vaikų skyriuje.

meisterio CASK. Žalgiriečiai pirmavo ir tik rungtinių pabaigoje, išsitolavus keliems geriausiems žaidėjams, jas pralaimėjo 64:56.

S. S-gos krepšinio pirmenybės tuo tarpu geriausiai einasi kibirkštės moterims. Jos II grupėje eina pirmosiomis su 5 laimėjimais. Kauno moterų Politechnika po geros pradžios iš II vietos nukrito į 6. Kauno Žalgiris vyrai turi 5 laimėjimus ir iš 5 vietos nusmuko į 8.

Kanados Lietuvių Fondo vėjus

Nauji nariai ir įnašai:
142. Aug. Bersėnas, Mt. Brydges \$100
143. W. S. Kuzmas, Toronto \$100

Padidino įnašus:
48. Kredito kooperatyvas "Parama" iki \$200
98. Priskelimo par. kredito kooperatyvas iki \$200

Su šiais įnašais Fonde yra \$21.750. Malonu pastebėti, kad liet. verslininkų skaičius Fonde vis didėja. W. S. Kuzmas, turis statybos kontorą Downsview, paprašytas mieliai sutiko Fondą paremti ir tuojau prisuntė įnašą. Taip pat Fondo nariais yra šie Toronto verslininkai: J. Tumosa, P. Dranseika, V. Vasis, S. Jonaitis ir North Sylva Ltd. Pasizadėjo į Fondą įstoti dar šie verslininkai: J. Strazdas, dr. J. Kaškelis, St. Janušauskas, P. Regina, J. Masionis ir B. Mackevičius. Po N. Metų iš Toronto lietuvių gauta \$1.000, iš Montrealo, Hamiltono, Otavos ir Londono tik po šimtinę. Iš kitų kolonijų dar nieko negauta. Fondo įgaliojimai ir apylinkių pirmininkai maloniai prašomi apylinkėse įnašų teikimą Fondui pagyventi.

P. Lelis, reikalų vedėjas

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisyms, mechaniniai darbai ir automatines transmisijas

Dundas Auto Body

Max Kane Auto Body

Darbas sąžiningas ir garantuotas. Lietuvių aptarnauja Jonas Jurėnas.

430 BATHURST ST., tel. WA 1-3225 arba WA 4-1061

Ateitininkų žinios

Moksliečiai ateitininkai paminėjo Vasario 16 pr. sekmadienį L.V. Namuose. Kuopos globėjas V. Kolyčius minėjimą atidarė malda. Programai vadovavo stud. Z. Slekytė. Idomų įvykių su Lietuvos nelaimė gražiai savo žodyje palygino K. Kakevičius. Toliau sekė jaunųjų paruoštos deklamacijos, dainos ir šokiai. Nuotaikinga programa baigta bendra susirinkusiųjų svečių — tėvėlių ir jaunųjų — daina "Norėčiau aš keliauti toli toli" ir ateitininkų himnu. Gražiai buvo paruoštos vaivės tėvų komiteto. Šaltis nesumažino dalyvių skaičiaus: kaiku-riems teko net stovėti.

Jaunesniųjų moksliečių Gintarių ir Vaidilių bei jaunųjų mergaičių susirinkimai įvyks vasario 27 d., 2.30 v. p.p. L.V. Namuose. Vaidilių prašomos atsinešti darbelius.

Mylimai Motinai Lietuvoje mirus,

JONUI GUSTAINIUI ir šeimai

reiškiame nuoširdžią užuojautą —

A. J. Budriai

M. E. Bumeisteriai

St. Juozapavičius

A. J. Sungailos

V. M. Valaičiai

A + A

MONIKAI GELEZIŪNIENI mirus,

jos dukteriai JANEI MARCINIENIENI su šeima,

sūnui RIMUI su šeima ir sūnui JUOZUI

reiškiame giliausią užuojautą —

Al. ir Ant. Masioniai

D. ir R. Vizgirdai

Mylimam tėveliui Lietuvoje mirus,

sūnus — JURGI ir MARCELINĄ JURGUČIUS be jų šeimas

nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi —

E. L. Klevai

R. K. Butkevičiai

J. A. Gedrimai

A + A

MONIKAI GELEZIŪNIENI mirus,

jos artimuosius giliai užjaučia —

A. G. Kužmarskiai

Skautų vadovybei maloniai sutikus. N. Pradėtosios Marijos seserys skautų rengiamoje Kazuko mugei turės savo staliuką, prie kurio bus galima užsisakyti "Eglutę". Tarp visų grožybių ir žemiškų gėrybių tėvai prašomi neužmiršti ir dvasinio peno savo vaikukams. Ar gali bent vienas lietuviukas apsieiti be "Eglutės"?

KLB jaunimo sekcija nuoširdžiai dėkoja Priskelimo parapijos bankeliui už \$500 auką, skirtą lietuvių jaunimo kongresui. Jaunimo Metų proga į sekciją ruošiasi prisidėti prie kelionės iš laido P. Amerikos atstovams ir P. L.J. Kongresą ir Kanadą. Mums reikia surinkti iki \$5.000. Dėkojame Priskelimo par. bankelio valdybai ir nariams, kurie taip nuoširdžiai parėmė mūsų jaunimą —

Jaunimo sekcijos valdyba

St. Jokūbaitis yra nominuotas į SLA centrinę vykdomąją tarybą kaip kandidatą ir išdo globėjus. Rinkimai vyks visą kovo mėnesį. St. Jokūbaitis yra vienintelis kandidatas iš Kanados. Jis yra pasižymėjęs SLA ir kitų liet. organizacijų veikloje. Jo kandidatūra remia visa eilė žymių veikėjų.

Angelė ir Regina Baškytės pasirodys televizijoje kovo 6, sekmadienį, 4.30 v. p.p., iš 11 stoties Tiny Talents Show programoje.

Latvija — Amerika, latvių laikraštis išėnas dukart ir savaitę. Vasario 16 proga idėjo pirmame puslapyje sveikinimą lietuviškai "Tegyvuoja nepriklausoma Lietuva!" Be to, tame pačiame puslapyje atspausdino net tris straipsnius apie Lietuvą.

Mažlietuvų tradicinis šūpinys buvo surengtas Sv. Jono Kr. par. saleje vasario 19 d. Ta proga buvo paminėti ir Klaipėdos prijungimo prie Lietuvos suktis. Atitinkama kalbą pasakė dr. M. Anytas. Sveikinimo žodį tarė kons. dr. J. Žmuidzinas, o invokaciją sukalbėjo kun. P. Azubalis. Dalyvavo gana daug svečių, jų tarpe — Tėv. Placidas, OFM, kun. Alg. Zilinskas ir kt. Šeimininkavo p-lė E. Jankutė. Meninėje programoje: taut. šokiai, H. Rožaičio solo dainos ir deklamacijos. Taipgi buvo surengta ir fantų loterija.

Praėjusį savaitgalį labai sėkmingai praėjo katalikių moterų surengtas užgavėnių balius Priskelimo saleje.

Ountei ir Stasiui Kiršinams buvo surengtos įkurtuvės, kuriose dalyvavo daugiausia atvykusios iš lietuviškojo Suvalkų trikampio lietuvaitės su savo vyrais. Buvo įteiktas B. Marijošiaus pieštas paveikslas ir kt. dovanos. Prie vaišių stalo punksiu padainavo daug ten dainuojamų lietuviškų dainų.

Margis Drug Store

JOHN V. MARGIS, Phm.B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. LE. 5-1944

CIGARECIŲ KARTONAS visų rūšių — 200 vienetų už \$3.19

Jeigu jums reikia vaistų pagal receptus ar kitų kasdieninio reikalingumo daiktų, paskambinkite, parašykite ar patys asmeniškai užėikite į MARGIS DRUG STORE. Jei jūs turite betkokią problemą, paskambinkite mums, mes pasirūš jms padėti geriausiai.

MES TURIME DAUGYBĘ EUROPIETISKŲ MISINŲ, KAIP TRE-JOS DEVYNERIOS, RAMUNĖLĖS, ZUBRAZOLĖ, "C" TERMO-METRAI IR KT.

GREITAS MOTORIZUOTAS PRISTATYMAS NEMOKAMAI VISĄ DIENĄ. NESIVARŽYKITE PASKAMBINTI TEL. LE. 5-1944.

R. CHOLKAN & CO. LIMITED REALTORS

2232 Bloor St. West

prie pat Runnymede Rd.

PR. KERBERIS

RO 7-5454

Namų tel. LE 5-1584

JANE-ANNETTE, \$3.500 įmokėti, 6 kambariai. Mūrinis, viena augstis, garažas, su soniniu įvažiavimu.

VAKARUOSE, apie \$10.000 įmokėti, puikus 6 butų atskiras mūrinis pastatas (sixplex), maždaug 5 metų senumo. Viskas išnuomota. Privatus įvažiavimas, arti susisiekimo.

RUNNYMEDE — BLOOR, apie \$7.000 įmokėti, 10 kambarių duplexas (per du augstus) atskiri šildymai, poilsio kambariai.

BABY POINT, \$8.000 įmokėti, atskiras 7 kambarių namas, vandens alyvos šildymas, garažas.

BLOOR-RUNNYMEDE, \$10.000, ar mažiau, įmokėti, puikus 9 kambarių atskiras namas, garažas su privačiu įvažiavimu, netoli poezinio traukinio.

INDIAN RD. — HIGH PARK, apie \$10.000 įmokėti, 11 kambarių atskiras namas, 3 virtuvės, 3 prausyklos, dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu.

JANE ST., \$10.000 įmokėti, ar mažiau, 5 atskirų butų mūrinis namas, maždaug 12 metų senumo, apie \$5.300 metinės nuomos, prašoma kaina tik \$39.850.

SWANSEA, 7 kambarių atskiras mūrinis namas, vandens alyvos šildymas, garažas su privačiu įvažiavimu.

PASITERAUKITE DEL KITŲ NUOSAVYBIŲ. REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

527 Bloor St. West

J. RUKŠA

LE 2-4404

Namų tel. LE 6-9165

RETA PROGA!

KEELE — LAWRENCE, \$18.000 įmokėti; gražus mūrinis 11 butų pastatas. Visi butai turi po du miegamuosius. Šildymas alyva. Garažai. \$15.000 metinių pajamų. \$95.000 pilna kama.

KINGSWAY RAJONE, \$30.000 įmokėti už 9 metų senumo 16 butų namą. Šildymas alyva. Garažai. \$19.000 metinių pajamų. 5 1/2% pirmi mortgicai. Prašo \$140.000.

PARKDALE RAJONE, \$55.000 įmokėti. 39 butai, 7 metų senumo. Arti Queen — King gatvių Poeziniai garažai. Keltuvai (elevatori) \$50.500 pajamų. Kaina tik \$347.000.

BAYVIEW VILLAGE rajone, \$45 tūkst. įmokėti; puikus 29 butų pastatas. Visi naujausi įrenginiai. Keltuvai, F.M. intercom sistema ir kt. \$40.000 pajamų. Prašo \$275.000.

ARTI TEVU FRANCISKŲ BAZNYCIOS, \$60.000 įmokėti, naujas 67 butų apartamentinis pastatas. Visi naujausi ir moder. įrenginiai. Požem. garažai. Visi butai išnuomoti. \$98.500 pajamų ir metus \$700 tūkst. pilna kaina, ypatingai gera proga — naujas pastatas viduryje miesto.

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W.

Toronto, Ont.

Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664

Vakaras — HU. 9-1543.

DUNDAS — BROCK

\$13.900 pilna kaina; 6 kambariai, pusiau atskiras mūrinis namas, be garažo; įmokėti \$1.500.

ST. CLARENS — BLOOR

\$20.900 pilna kaina; 10 kambarių mūrinis namas, 4 kambariai ir prausykla pirmame aukšte; išviso — 3 prausyklos, didelis sklypas, vieta garažui (Lane); įmokėti apie \$8.000.

MIMICO — KRAUTUVĖ

\$25.400 prašoma kaina; mėsinė - krautuvė su visais įrengimais, 3-jų miegamųjų butas, virš krautuvės; įmokėti apie \$9.000; vienas mortgicūs balansas.

RONCESVALLES GATVĖ

7-nių šeimų pastatas gerame stovyje. Pajamos ir metus apie \$8.000. Pilna kaina \$59.000. Įmokėti apie \$15.000.

Dėl tolimesnių informacijų skambinkite A. GARBENIUI

KELIONIŲ BIURAS kelionėms po visą pasaulį.

O. K. JOHNSON & CO. LIMITED

697 Bay Street, Toronto 2.

Tel. EM 6-9488

Parkdale B-A Service Centre

1181 QUEEN ST. W., prie Gladstone

535-9468

Benzinas, alyvos keitimas, tepimas, padangos, baterijos ir t.t. Mašinų vilkimas (Towing) darbo val. tel. 535-9468 po 7 v. v. RO 6-8503

Mechaninis mašinų taisyms, ELEKTRONINIS Kvalifikuoti mechanikai.

(Alen Scop) patikrinimas.

OILS LTD.

259 LAKE SHORE BLVD. EAST — TORONTO, ONT.

NEMOKAMAS METINIS KROSNŲ IŠVALYMAS

24 val. veikianti greita krosnių taisyms tarnyba

DABAR PATS LAIKAS PAKELTI KURO ALYVOS BENDROVE

šildymo ir patarnavimo planai. Išmokėjimas penkiems metams ir ilgiau

B-vės atst. C. (CHUCK) ROE. Tel. 362-5777

Lietuviškai visais šildymo reikalais kreipkitės: St. Prakasas

tel. RO 7-9088 kiekvieno metu.

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W.

Tel. 533-4414

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER

1385 Queen St. W.

(prie Lansdowne Ave.)

Telefonai: LE. 4-8450

Namų telefonas: BE. 3-5996

BLOOR - LANDSDOWNE, 6 butų apartamentas, gerų plytų, atskiras kiekvienas butas turi 5 didelius šviesius kambarius; dvigubas garažas, patio — uždara kiemas.

QUEEN - LANDSDOWNE: \$3.000 įmok. atskiras, 7 kamb., 2 augstai, 2 modern. virtuvės, garažas.

KIPLING - RICHVIEW, vienaugstis, 6 kamb., prijungtas dvigubas garažas, patio — uždara kiemas, didelis sklypas, labai geram stovėjimo vieta; prašo \$23.500.

QUEBEC - DUNDAS, \$1.500 įmok., pusiau atskiras, 6 kamb., 2 virtuvės, naujas šild. sistema, 1 mortgicūs, prašo \$12.500.

Turime krautuvį, namų, vasarvietę, hotelį, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. Prašome tik kreiptis pas mus. Taip pat parūpiname geresnėmis sąlygomis paskolų — mortgicų.

Vyt. Morkis J. Kaškelis A. Bliudžius

Mann & Martel

REALTORS

2320 Bloor St. W.

Tel. RO 2-8255

INDIAN RD. — BLOOR,

\$3.000 įmokėti, prie poezinio traukinio, mūrinis 6 kambarių namas, naujas vandens šildymas, moderni virtuvė; viena skola balansui 10-čiai metų; galima užimti nuo sausio 3 dienos.

BABY POINT — JANE,

\$5.000 įmokėti, atskiras rupių plytų, 6 kambarių namas; privatus įvažiavimas su garažu. Visai arti susisiekimo ir krautuvų, dideli gražūs kambariai; tuojau galima užimti; vandeniui alyva šildymas.

QUEBEC — BLOOR

\$10.000 įmokėti, 7 kambarių, 2-jų augstų gražus namas su garažu ir plačiu įvažiavimu; moderniška didelė virtuvė, nauja krosnis, viena atvira skola balansui; visai arti Bloor ir High parko.

ST. CLAIR — OAKWOOD

\$4.700 įmokėti, 8 kamb. dviejų augstų mūrinis namas, dideli kambariai, 2 modernios virtuvės ir naujai įrengta vonia.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255

Namų telef. LE. 6-1410

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiam skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

SPORTAS

Slidinėjimas. Ryšium su įvykstančiomis Pabaltijo ir lietuvių slidinėjimo pirmenybėmis vasario 26 d. papildomai pranešama, kad registracija vietoje vyksta nuo 10 iki 11 val. Blue Mountain Toronto Ski klubo patalpose (apačioje). Rungtynės prasidės 11 val. punktualiai ir vieta bus parinkta tą pačią dieną (numatomas "Apple Bowl" kalnas). Rungtyniaujama bus "Giant Slalom" nusileidimuose, vyrų, moterų, jaunųjų ir mergaičių klasėse. Sudėjus dviejų nusileidimų laiką paaiškės laimėtojas. Dovanų įteikimas Pabaltijo ir lietuvių laimėtojams įvyks Blue Mountain Toronto Ski klubo viršutinės patalpos. Po įteikimo numatomas mažas pobūvis su šokiais, kur visi kviečiami dalyvauti. Be latvių ir estų dalyvių iš Kanados ir Amerikos, tikimasi ir lietuvių iš Detroito, Čikagos, Klevelando, Montrealo ir Toronto. Visuomenė kviečiama pažūrėti varžybų ir pamatyti vieną didesnių slidinėjimo vietų "Blue Mountain".

J. Zukauskas Toronto Sporto Klubas "Vytis"

VYCIO ŽINIOS

E. SABALIAUSKAITĖ vėl pasirodė stalo teniso pasaulyje. Neseniai įvykusiose Ontario pirmenybėse vytištie laimėjo I vietą moterų varžybose įveikusi V. Nešukaitę. E. Sabaliauskaitė taip pat atiteko ir moterų dvejetainio varžybos. Džiugu, kad abi vytišties varžos iš pirmųjų vietų stalo tenise.

E. Vaičekauskas tose pat varžybose vyrų B klasėje laimėjo I v.

G. Kerniūtė Ontario plaukimo pirmenybėse 400 jūd. įvairaus plaukimo estafetėje laimėjo III v. G. Kerniūtė plaukė 100 jūd. nugara.

Krepšinio įdubigė pirmenybės likdami II vietoje ir artimiausiu laiku

pradės baiginius peržaidimus.

Berniukai (16) Church lygos pirmenybių

TURISTŲ MEGIAMA SALA JAMAICA

Atkelta iš 2-ro psl.

plūdimių kaip Miami Beach, todėl ir iš viešbučių vasarotojai spiečiasi į garsųjį Doctors Cave Beach, kur šalia paprasto turistų ant smėlio dažnai guli koks nors kumigaikštis ar milijonierius.

O jau tų viešbučių prašmatnumas net akį veria: aplinkui gražiausi gėlynai, fontanai, statulomis išpuošti pravažiavimai. Didieji viešbučiai čia turi savo krautuves, restoranus, naktinius klubus. Netoliese to paplūdimio ant Kent gatvės išsistatę, galima, sakyti, turtuolių rajonas, nes iki pačio miesto dar yra apie trejetas mylių. Tuose viešbučiuose turistai tik vienai dienai kambarys kainuoja po \$40.

Policininkai — turistų vadovai

Apvaikščioję turtuolių rajoną autobusų pasiekiamame miesto centre. Nuo autobusų stoties nebetoli paštas, uostas, turgavietė. Vos peržengę į antrą gatvę pusę atsiduriame šiaurinių išdirbinių rinkoje. Akis iš karto pagauna spalvingi Jamaikos išdirbiniai — skrybėlės, skrybėlaitės, rankinukai, įvairiausios pintinės ir krepšiai. Gana nemažiam plote sustatytos būdelės, o jose ir aplink jas sukrautos krivės visų tų grožybių, pro kurias moterys nepajėgia praeiti nepačiupinėjusios, neužsidėjusios ant galvos. Pardavėjai visi linksmi, gyvi, išsišiepę rodo blizgančius dantis; kalba angliškai, bet dainuojančiu tonu, ir turi labai atidžiai klausyti, kad su prastum. Mat, visai kitoks akcentas.

Prieina žalia uniforma apsirengę juodukas su įrašu ant krūtinės — tai vadovai. Pradedame kalbėtis. Klausia ar ilgai čia būsite ir ką norime pamatyti. Pasirodo, kad vadovai čia yra skiriamieji iš policijos tarpo, kurie jau yra išstarnavę nemažiau kaip trejus metus. Jis parodo išsiėmusį pažymėjimą su fotografija ir paaiškina, kad tarnybą atlieka pagal paskyrimą — jei policijos tarnyboje, tai su policijos uniforma, o jei vadovai — su kita uniforma. Užtat tokie vadovai yra mandagūs ir paslaugūs.

Gatvėse judėjimas vyksta, kaip įprasta britų valdomose salose, kaire puse, tad reikia saugotis, nes automobilių judėjimas yra gyvas. Turistų čia daug, bet gatvės daugumą sudaro negrai.

Praeiname pro gražų nedidelį parkelį, kuriame mokyklinio amžiaus vaikai klegia grįždami iš mokyklų. Mokiniai visi su uniformomis, gana švariai ir tvarkingai apsirengę. Pasukę pajūrio link matome džiūvinamus žvejų tinklus ir vienišius laivukus pakrantėje. Kaiaria nuo žvejų prieglaudos matosi uosto krantinės su didžiausiais sandėliais. Ten pat ir didelė turgaus halė, kurioje pardavinėjami daugiausia šiauriniai išdirbiniai, daržovės ir vaisiai. Taip pat tame rajone daug moterų, pardavinėjančių vaisius; pasidėjusios dėžės ant šaligatvių ir sėdė-

damos ant mažųjų kėdučių siūlo praeinantiems savo orekes.

Pasikalbėjimas su negru

Nueiname iki seniausio pastato šiame mieste — bažnyčios, kuri buvo pastatyta 1775 m., ir apsukę aplinkui kitomis gatvėmis grįžtame atgal per krautuvių rajoną. Krautuvės čia nevienodos. Vienos jų pardavinėja normalia kaina, pvz., bonka romo apie 3 dol., o kitos, vadinamos "bond", yra laisvos nuo mokesčių ir todėl ta pati romo bonka čia kainuoja tik vieną dolerį. Šiose krautuvėse nusipirktas, nieko negaumi ir rankas — viskas pristatoma į laivą arba lėktuvą išvykstant iš Jamaikos. Nei vietiniai, nei turistai negali pasinaudoti pirkiniais būdami mieste. Pradžioje gana keista, nes nesusigadina koks skirtumas tarp tų krautuvių, tik perėjęs per kelias išsiaiškini skirtumą.

Artėja vakaras ir mieste sužimba žiburai, atspindėdami plankos vandenį. Iš didžiųjų viešbučių spindį imantrios šviesos, kviesdamos turistus vakarinių klubų programoms. Pasukame atgal į autobusų stotį. Belaukdamos autobusų išsineku su vienu negru apie darbą ir uždarbius Jamaikoje. Nusikundžia, kad sunku gauti darbą, nes didelės pramonės čia nėra. Didžiausia darbo paklausa tada, kai kertamos cukrinės medrės, bet tai sezoninis darbas ir nevisiems jo užtenka. Darbininkas esą uždirba apie 5 svarus savaitę. Šiuo metu jis esąs bedarbis ir visur įtiesk darbo. Prieš keletą metų dirbęs Amerikos ūkyje, kur uždarbiai esą nepalyginami su čia, saloje, gaunamais. Su tam tikru kartumu pasakoja, kad ir Jamaikoje stambūs plantacijų savininkai ir dideli verslininkai gerai gyvena, o paprastam žmogui labai sunku išsiversti. Teisybė, kai pasivargai į autobusą belaukiančius negrus, matai, kad ir neapiplėję, bet jau labai ir labai kukliai apsirengę. Gerai, kad toks karališkas klimatas, tad ir tų drabužių problema netaip svarbi. Atėjus autobusui atsisveikina juodukas, linkėdamas geros keliavos ir pamotuoja ranka nutolstantiems.

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

Atkelta iš 3-čio psl.

torijoje. Iš "svetur" atvyko tik viena komanda — Detroito Kovas. Prie jo prisidėjo trys čikagiečiai: Neris, Lituanicos ir Neolituanų. Pirmąją vietą iškovojo Neolituanų penketukas, kuris dar amžiumi nėra labai senas, tačiau pajėgumu pralenkia daugelį jau senų Amerikos lietuvių krepšinio vietni. Laimėjęs Čikagos lietuvių pirmenybės praėjusi rudeni, Neolituanų vienetas be didelio vargo nusinėjęs per galę ir apygardinėse pirmenybėse. Pirmąją dieną Neolituanai sudorėjo Lituanicą 106:78, o baigmėje — Nerį 111:83. Neris prieš tai įveikė Detroito Kovą net 121:91. Rungtynėse dėl III vietos Kovas "atskaitė" Lituanicai 83:78. Neolituanų komandoje žaidė: E. Modestas-Modestavičius, Mils, Birgelis, Augustas, Vaisnoras, Mikailaitis, Jankauskas ir kt. Pirmieji du dabar žaidžia stiprioje Čikagos amerikiečių komandoje Jamaica Saints, su kuria neseniai buvo nulykę į Ispaniją. Čikagos Lituanicos futbolo komanda neblogai varosi vietinėse salėse fut-

PINIGAI | S.S.S.R.
Jūs esate saugūs
tik su firma,
kuri turi leidimą

TIKTAI GRAMERCY duoda jums tuos visus patarnavimus ir garantijas. PILNA GARANTIJA: visi persiuntimai yra pilnai garantuoti ir apdrausti. TURI Bankų ir Apdraudimo Departamento LEIDIMĄ. APDRAUSTA: \$20,000.00. TIESIOGINIS Užsienio Prekybos Banko Maskvoje AGENTAS. GREICIAUSIAUSIA PASTATYMAS: Išmokama maždaug per 14 dienų. ISMOKAMA PINAVAI: Be jokių atskaitymų. GRAMERCY visada duoda jums oficialų S.S.S.R. kvitą, pasirašytą gavoje. Kursas: 9 rublių už \$10.00. Iki \$30.00 — \$2.75. Virš \$30.00 — 10%.

GRAMERCY SHIPPING INC.
744 Broad St. Newark, N.J.

Prašykite angliškai ar rusiškai pilnų maisto, audinių ir dovanų katalogų.

Puikiai Vakarų valstybių maisto gaminiai.

Gr. 305 Filling \$22.00
20 sv. kvietinių miltų, 9 sv. ryžių.
Gr. 303 Economy Staple \$26.00
20 sv. kvietinių miltų, 4.5 sv. ryžių,
2 1/2 sv. kiaušienos taukų, 2 1/2 sv. bekono.

GRAMERCY
118 E. 28th St. New York 10016
ISTEIGTA 1945.

VYRŲ IR JAUNIMO MODERNIŠKA
DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

A&B TAILORS
343 Roncesvalles Ave., Toronto 3
(tarp Grenadier Rd. ir Neepawa Ave.)
531-1432

PLUMBING and HEATING
J. LISASUSKAS, valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvairų plumbing ir vandens apšildymo darbus. Darbas sąžiningas ir nebrangus.

148 Westminster Ave., Toronto
Metro. Lic. PH. 136 Tel. LE. 2-5191

BALTIC MOVERS
VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS,
BALDAI ir kt.
Vežamas turtas pilnai apdraustas.
Skambinti tel. LE 4-1403
30 DEWSON St., Toronto, Ont.

AUTOMOBILIŲ DALYS

KINIJA

Winnipeg dienraštis "Free Press" paskelbė CP agentūros žinią iš Vankuverio apie Algirdą Grinkų "Gain Import Company Ltd." eksporto skyriaus vedėją, kuris pareiškė, kad bendrovė pasiuntė \$150,000 vertės automobilių dalių amerikiniams autovežimams komunistinėje Kinijoje. Bendrovė tai padariusi legaliai, pasinaudodama eksportiniu leidimu. Visa siunta buvo žinoma Kanados vyriausybei. A. Grinkus pirkęs automobilių dalis Fordo, Chryslerio ir General Motors firmose. Vėliau jis buvo painformuotas apie JAV uždraudimą parduoti gaminius eksportui į Kiniją. Kai \$150,000 vertės siunta buvo išsiųsta, JAV vyriausybė paprašiusi Kanados valdžią sustabdyti tokias eksportines siuntas. Tada buvęs suspenduotas ir A. Grinkaus eksportinis leidimas. Pažymėtina, kad A. Grinkus yra komunistinio "Liaudies Balso" bendradarbis ir tos linkmės veikėjas.

PRAMONININKAS LUKSUS

Tzaims Luskas, 34 m. amžiaus, lietuvių kilmės čikagietis, išbandęs įvairius užsiėmimus, pagaliau pasidarė Vermonte tekstilės pramonininku. Nebaigęs nė meno mokyklos, bet daug keliavęs ir gerėjęs senosios Europos meno paminklais, pritrūkęs pinigų Filadelfijoje ėmėsi tekstilės medžiagų raštų kūrimo mažame rūsiute. Prieš ketverius metus jo medžiagų raštus panaudojo garsus vakarinių drabužių piešėjas Sarmi. Atsiradus susidomėjimui jo darbu, Luskas išsinuomavo didžiulę vilnų audyklą ir pradėjo darbą platesniu mastu. Siandien. Šalia vilnonių medžiagų, jis audžia ir šilkus, kurie jam laimėjo Coty premiją. Jis dirba karštingaisiais periodais — kartais vienos savaitės kūrybos užtenka audyklai ištisiesiems metams darbo.

Ši pavasarį jo darbo vaisiais pasinaudos net ir Paryžius. Tarp kitų garsių vardu madų pasaulyje net Dior ir Givenchy pasirinko kaipkuriuos jo medžiagas savo naujaisiems madų kūriniais.

bolo pirmenybėse ir po 6 rungtynių turi 9 taškus ir dalinasi pirmąją vietą su kita komanda. Paskutinėse rungtynėse vasario 12 d. Lituanica sukovė lygiomis (0:0) su vokiečių Fortuna. Dar liko žaisti trejos rungtynės.

BUVUSIO PASAULIO BOKSO meistro Sarkio-Zukausko atvykima Čikagon dalyvauti sporto atostogų ir laivelio parodoje plačiai aprašė amerikiečių spauda. "Chicago Sun-Times" dienraštis pažymėjo ir priežastį, kodėl jis pakeitė pavardę iš Zukauskas į Sharkey. Kaip rašoma, su Zukausko pavardę jis nebuvo priimtas boksotis profesionalų rungtynėse ir jam buvo liepta susirasti kitą vardą. Taip šis lietuvių kilmės boksininkas, dabar jau 63 m. amžiaus, ir padarė.

Pajieškokimai

Marijos ir Juozo Liškūnų įieško giminės Lietuvoje. Prašomi atsiiepti šiuo adresu: A. Abromaitis, 65 Pine Crest Rd., Toronto 9, Canada.

VALAU FOTELIUS
IR ĮVAIRIUS KILIMUS.
Automatinis eievra vartymas. Sutaisau iširusius gaus ir pradeigintus kilimus. P. KARALIUNAS.
Skambinkite LE. 3-4912.

AKIU SPECIALISTAS
L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Išitaria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nevingumą. Kalba slavų kalbomis.
470 COLLEGE ST., TORONTO
Telefonas WA 1-3924

A.P. GARAGE
60 HOWARD PARK AVE.
LE. 5-9130

Atlieka sąžiningai visus mechanikų automobilių patalymus. Patepimus ir alyvos keitimus.
Prieš pirkdami vartotus automobilius atvežkite patikrinimui: nurodysim visus trūkumus ir duosime patarimus.
Sav. ANTANAS PASKEVICIUS

OKULISTAS
S. BROGOWSKI, O.D.

412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.). Telefonas: kabineto LE. 1-4251; namų CL. 9-8025. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų. Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

Š Y P S E N O S

Rusas ir lietuvis

Lietuvius meškeroja prie Nemuno su rusu. Lietuvius pradeda kibti žuvis viena po kitos, o rusas sėdi meškere žleides ir nieko nepagauna.

Kaip čia yra, kad žuvis kimba prie tavo meškės, o prie mano ne? — klausia netekęs kantrybės rusas.

Visai paprastai, — aiškina lietuvis, — kai žuvis pamato kompartijos ženkluką ant tokio kabluko, nebedrįsta praversti burnos.

Sovietiniai filmai

Sovietų valdinkas, įrašydamas lietuvių į kompartiją, teiraujasi jo kultūrinio skonio bei polinkų.

Dažnai einu žiūrėti sovietinių filmų, — aiškina lietuvis. — O kodėl tau patinka, mielas drauge, sovietiniai filmai? — Todėl, kad tai vienintelė proga patogia pasidėti.

Nėra ko dejuoti

Vakar čia nusipirkau batų porą, bet jie taip blogai padaryti ir iš tokios prastos odos, kad jokių

būdų neįmanoma nešioti, — skundžiasi jaunuolis vienoje Vilniaus batų krautuvėje.

— Ir ko čia dabar dejuoti dėl vienos poros batų? Mes turime tūkstančius tokių ir tylyme, — atsako patarnautojas.

Pasitikėjimas

Praeitais metais sovietų valdžia Lietuvoje smarkiai užsipoėlė spyrių fabriko direktorių dėl neatitiktos normos.

Ko jūs norite? — teisinosi jis. — Kai jūs kvietėte metų pradžioje visus kovoti už pasitikėjimą sovietų piliečiais, aš nutariau jūsų kvietimą vykdyti ir sumažinau spyrių produkciją...

Grūdų perteklius

Lietuvos kompartijos gen. sekretorius A. Snieckus viename susirinkime kalbėdamas apie komunistų valdžios nuveiktus darbus, įsikarščiavęs šaukė:

— Šiandien turime tiek grūdų,

kad nebežinome kur juos dėti... — Tai kodėl nepabandote nors sykį juos dėti į duoną? — pertraukia balsas iš salės. Sž.

D R A U D I M A I

231-2661 a r b a

233-3323

P. BARAUSKO AGENTŪRA

38 CEDARCREST DRIVE, ISLINGTON, ONT.
(ROYAL YORK ir DUNDAS gatvių kampas)

W. A. LENCKI,

B.A., LL.B.

Teisininkas —
advokatas,
notaras

100 ADELAIDE ST. W., Room 107
TELEFONAS EM 6-4182

Toronto

DR. E. ZUBRIENE

DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST

(prie Dundas)

Telefonas LE. 2-4188

DR. J. MATULIONYTE

DANTŲ GYDYTOJA

1796 BLOOR ST. W. (prie Keele)

Priimimo valandos:

pirmadieniais ir trečiadieniais 2—9 v. v.,

antradieniais, ketvirtadieniais ir

penktadieniais 9—5.30 val. p.p.

Telefonas RO. 6-1372

DR. V. J. MEILUVIENE

DANTŲ GYDYTOJA

262 Roncesvalles Ave.

(prie High Park Blvd.)

Tel. 535-7025

Priima pacientus pagal susitarimą.

DR. V. SADAUSKIENE

DANTŲ GYDYTOJA

129 GRENADIER ROAD

(2-ras namas nuo Roncesvalles)

Toronto.

Telefonas LE. 1-4250

Priimimo valandos: 9-12 ir 3-8

val. vak. (pagal susitarimą).

Kabineto telefonas LE. 4-4451

DR. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakarais ir šeštadieniais

pagal susitarimą.

1082 BLOOR ST. W., Toronto

(į rytus nuo Dufferin St.)

Dr. P. VYTĖ

DANTŲ GYDYTOJAS

24 Calvington Dr., Downsview.

(prie Keele į šiaurę

nuo Wilson Ave.)

Priima pacientus pagal susitarimą

Tel. 633-1167

OKULISTĖS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.

Wiktoria BUKOWSKA, R.O.

274 RONCESVALLES AVE.

(prie Geoffrey St.)

TEL. LE. 2-5493

Darbo valandos: kasdien 10 v.

ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais

nuo 10 v. ryto iki 6 v.v.

draudimai
NAMŲ, AUTOMOBILIŲ
KOMERCINIŲ IR KITŲ
draudimo įstaiga
AL DUDA

769-4612
769-4131

ATSTOVAUJAMOS KANADOS JAV-BIU
IR UŽSIENIO DRAUDIMO KOMPANIJOS

APDRAUDA

GYVYBES • AUTOMOBILIŲ • NAMŲ • HIPOTEKŲ •
VASARVIEČIŲ • BALDŲ • VAGYSCIŲ • VERSLO • PER-
SONALO IR DAIKTŲ (BONDS) • NELAIMINGŲ ATSI-
KIMŲ • MOKSLAPINGIŲ TAUPYMAS VAIKAMS • ME-
NESINIS INVALIDUMO PAJAMOS IR KT.

B. ir V. MASKALIŲNŲ AGENTŪRA

LUA NARYS (14 METŲ PATIRTIS)
Tel. 251-4864; namų tel. 277-0814

KELIONIŲ BIURAS

FOUR SEASONS TRAVEL
323 LAKESHORE RD. EAST, Port Credit

V. BAČENAS

Visais kelių reikalais, visame pasaulyje maloniai Jums patarnaus.

Tel. CR 8-7261 • Namų LE 6-4681

IVAIRŲ SIUNTINIAI IR DOVANOS!

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir
U. S. S. R. paprastu bei oro paštu

BE MUITO DOVANOS:

IVAIROS SUDETIES MAISTO
SIUNTINIAI BE MUITO IKI 33
SVARŲ. PRAŠOM REIKALAUTI
MŪSŲ NAUJŲ MAISTO
KATALOGŲ.

Automobiliai, šaldytuvai, skalbimo
mašinos, motociklai, dviračiai, stuv-
mos mašinos, televizijos aparatai,
planiniai, automobiliams padangos,
foto aparatai ir t.t.

• Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 20% svarų gryno svorio.
• Turime pardavimų įvairių medžiagų ir kitų prekių.
• Gyvenę ne Toronto, prašome savo sudarytus siuntinius bei užsakymus atsiųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
• Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
• Jeigu turime neatliktų, prašome klausyti, telefonuoti bei rašyti, mielai patarsime ir duosime patarimą.
• Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasirodusi patarnauti ateityje.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.

Telefonas LE 1-3098

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p.p.
Savininkai A. ir S. KALUZA

A. ČIZIKAS

ALFA RADIO & TV

Parduodam ir taisom televizijos ir radio aparatus. Taisom šaldytuvus, krosnis, skalbimo mašinas.

TELEFONAS LE 1-6165. • 672 LANSLOWNE AVE., TORONTO

LIETUVIAI STALIAI

maloniai kviečia

aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti su gaminių kokybe ir kainomis.

2160 DUNDAS STREET WEST • TEL. LE 2-2289

ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.

Res. tel. LE 6-5363

K. STRIAUPIS

Res. tel. 536-7266

P. JONIKAS

TELEVISION-RADIO-Hi-Fi

Service — Dirbtuvė

Tel. 532-7733

Taisome visus modelius T.V., Hi-Fi, Radio, vokiškus stereo, patefonus, transistorus ir kt. Darbas garantuotas, sąžiningai ir nebrangiai atliekamas lietuvių techniko.

T.V. stencijos statomos ir taisomos.

CLEAR - VISION T.V., Hi-Fi

1736 Dundas St. W. Sav. R. STASIULIS

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, Hi-Fi ir radio aparatai. Parduodamos lempos ir baterejos. Priėmėjų specialistas su ilga praktika.

1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbals

NEPAMIRSKITE, prieš važiuodami į tolimesnę kelią, patikrinti ir pataisyti savo automobilį! Frank Petit, kvalifikuotas auto mechanikas, su malonumu tai atliks. Paskambinkite ar užvažiuokite į

Bloor Autorite Garage

296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College). Tel. 531-1305

Taupyk ir skolinkis

Toronto Lietuvių
Kredito Kooperatyvė "PARAMA"

Būstin

Balnokit žirgus, tepkit ratus – visi važiuosime į mugę!
Vasario 27 d. Priskėlimo salėje skautai – skautės ruošia

Pamatysit ko nematę, nusipirksit ko neturęje.
Ten pat papietausite, nes skautų tėvai jau dabar bulves skuta skaniems kugeliams ir dešroms.

TORONTONT

Šv. Jono Kr. par. žinios

— Iškilmingumo ir maldos dviasioje atšvęsta Vasario 16; 11 val. pamaldose bažnyčioje organizuoti su vėliavomis dalyvavo kūrėjai-savariai, parapijos kat. moterų draugijos skyrius ir VI. Putvio šaulių kuopa. Po pamaldų įvyko trumpas susitikimas prie didvyriams pagerbti paminklinės lentos, kur padėta tulpių puokštė ir sugiedotas Lietuvos himnas. Tautos Fondo atstovai rinko aukas Lietuvos laisvinimo reikalams.

— Šiuo trečiadieniu prasideda gavėnia. Stenkimės įprasmiti ją gerais darbais: šalpa, ligonių ir pagalbos reikalingų globa, gerų knygų skaitymu, susikaupimu ir maldą.

— Ši trečiadienį, penelų dieną, pamaldos — 7.30 val. vak.

— Šia savaitę lankoma: Rusholme Rd., Dovercourt, Lindsey, Lakeview ir Muir.

— Dėkojame S. Juknevičiui ir V. Ivanauskui už atliktus remontų darbus parapijos pastate.

— Ši šeštadienį, 9 v.r., metinės gedulingos pamaldos už a.a. Pijų Kėzinaičių.

TAUTIEČIŲ LABDARAI ISLEIDO \$600

Vasario 13 d. įvyko K.L.K. Moterų Dr-jos Toronto Priskėlimo par. skyriaus visuotinis narių susirinkimas. Dalyvavo labai daug moterų — pilna III-io augšto parapijos salė. Tikrai buvo verta ateiti narėms ir viešioms, nes darbotvarkė buvo itin įdomi.

Iš skyriaus pirm. A. Kuolienės ir visų skyr. veikiančių sekcijų vadovų pranešimų susidarė ryškus vaizdas šio skyriaus moterų veiklos. Praėjusiais metais buvo lankomi ligoniniai įvairiose Toronto ligoninėse, ypač susirgusios skyriaus narės. Vasario 16 gimnazijai Vokietijoje buvo pasiūti siuntiniai, sušelpa pinigais ir drabužiais kelios vargan patekusios lietuvių šeimos Toronto. Iš viso labdaros reikalams išleista apie \$600. Surosto visos kolonijos moterims uždaro rekolokacijos. Taip pat visoms Toronto lietuvių buvo suruošyti siuvimo kursai, o jiems pasibaigus, buvo atidaryti virimo-kepimo kursai. Vėlykinių rekolokacijų metu parapijos vyrams buvo suruošta agapė. Buvo suruošta labai gerai pasisekęs Užgavėnių balius, kuris ir buvo pagrindinis visų metų skyriaus veiklai pajamų šaltinis. Be to, parapijai buvo daug padėta ruošiant įvairius parengimus ir vaišes.

Po pranešimų buvo agr. V. Bačėno paskaita. V. Bačėnas dirba milžiniškuose Bramptono šiltdaržuose ir turi šio krašto gėlių srityje daug patirties. Paskaitai iliustruoti jis atsigabeno daug įvairių gėlių. J. as rodydamas, smulkiai aiškino kokias gėles kokia žemė tinka, kokios naudoti nos trąšos, kaip ir kiek laistoma, kokioje kambario temperatūroje laikomos, kaip dauginamos, kada persodinamos ir t.t. Paskaita aktualiai kiekvienai moteriai, nes gėles pirkti brangios, o žinant kaip, lengva pačioms pigiai ir be vargo išsiauginti gražiai žydinčių ir įvairioms progoms tinkančių gėlių. Agr. Bačėnas taip pat parodė pavyzdį iš savo atsiųstų gėlių, kaip meniškai sudėstomos sutvarkomos gėlės norint turėti gražių stalo ar kambario papuošimų puokščių.

Centro valdybos pageidavimu, Priskėlimo par. skyriaus valdyba ir revizijos komisija pasiūliko antriesiems metams ta pati. Tai gi Priskėlimo par. skyriaus valdyba šiais metais sudaro: pirm. A. Kuolienė, vicepirm. — V. Valaitienė, sek. — B. Vaitiekienė, išd. — F. Urbonienė, Social. reik. sekcijos vadovė — O. Narušienė ir Z. Didžbalienė, parengimų sekcijos vadovė — M. Basalykienė ir A. Putterienė. Revizijos komisija — S. Miniotienė, L. Murauskienė ir I. Vadauskienė.

Dgv.

Aušra Verikaitė laimėjo II vietą 6 m. amž. grupės konkurse — muzikos festivalyje, kurį surėngė Toronto Kiwanis klubas.

KVINTETAS "DAINA" — orkestras, prityres groti šokiams, pobūviams, vestuvėms ir visokiems renginiams. Groja lietuviška, pietietiška, europietiška ir populiaria muzika. Skambinti telefon. 763-2924.

780 Queen St. W. prie Gore Vale Tel. EM. 4-7994

ART'S PHOTO STUDIO

Vestuvinės nuotraukos
Meniškos vaikų nuotraukos
Portretai ir kt.

PARDUODAMI ĮVAIRŲS BALDAI
ir daržo tvarkymo įrankiai.
Teirautis tel. LE 2-2765 po 5 v.

REIKALINGAS
AUTO MECHANIKAS,
turintis patirtimą su vietinėmis ir užsieninėmis mašinomis. Geras uždarbis, galimybė tapti dalininku, pulkios darbo ir gyvenimo sąlygos — kurortinė vieta. Gera proga norintiems persikelti į Kaliforniją. Rašyti: GARAGE BON VOYAGE, 106 So. Catalina St., Redondo Beach, Calif.

1212 Dundas St. W. Tel. LE 2-9547
J. BERZINSKAS
Užsakymai priimami ir paštu.

25 metų vedybinės sukakties proga sveikiname
MARYTĘ IR BRONIŲ RASKAUSKUS,
linkėdami daug daug laimės —
V. B. R. Karasevičiai

PADEKA
Mirus mūsų mylimai žmonai ir mamai
A. A. URSULEI ČINCINIENEI
reiškiame gilią padėką Tėvams pranciškonams už dvasinį patarnavimą jos ligos metu, o jai mirus — už atnašavimą šv. Mišių ir jos palydėjimą į kapines. Ypatinga padėka Nekaltai Pradėtos Marijos seserims už mylinčią globą ir slaugymą per paskutiniuosius metus. Taip pat esame dėkingi visiems pažįstamiems už jos lankymą ligos metu, o jai mirus — už prašymus šv. Mišias, paaukojimus gėlės, pareiškimus mums užuojautą ir vėlonę palydėjusiems į kapines —
Kazimieras Činčius
Sesuo Marija Dovidą

Birutės Valterienės dainų plokštelė
8 lietuvių ir 7 kitų tautų kompozitorių lietuviškai įdainuotos dainos.
Plokštelės pagrindinė kaina \$5.00. Platintojams duodama 25% nuolaida, jei užsisakymai įmoka pinigų ir užsako nemažiau kaip 5 plokšteles. Persiuntimas — \$1.00 už plokštelę. Užsakyti: B. Valteris, 46, Church Rd. Tupsley, Hereford, England.
Čikagoje galima gauti pas J. Karvelį ir Baly's Radio & Television; Brooklyn — "Darbininkas", Klevelande — Dirvoje, Montrealyje pas P. Adamonį, 3907 Rosemont Blvd., Toronto pas St. Prapaka, 18, Brookside Ave., Toronto 9, Ont. Tel. 767-9088.

Lietuviška baldų dirbtuvė
Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA.
P. LUBYS. Telefonas WA 2-7981.
Namu telefonas AM 1-0537.

City Driving School
OFICIALIAI PRIPAŽINTA
Ontario Safety League. Nemokami nurodymai išnuomuoti naują mašiną klasėje turintiems laikinai leidimus ir jau kalima pradėti važinėti pirmą pamoką su standartine ir automatinėmis mašinomis.
577 RYDOR ST. W. (prie Rathburi) Tel. LE 2-3656. Rytuose HO 6-1331

Kaziuko mugė

Mugė prasidės po 10 val. pamaldų.
lėjimas nemokamas. Kviečiame visus — Rengėjai

Ontario provincijos vyriausybės ministras J. Yaremko su žmona, dalyvavę Toronto apylinkės valdybos surengtame priėmimo Priskėlimo salėje. Viduryje — O. Jonaitienė.

Nuotr. J. Kreilio

Liepsna, kuri negali būti užgesinta

(Atkelta iš 1 psl.)

kais buvo surinktos aukos Tautos Fondui.

Antrąją minėjimo dalį pradėjo KLB krašto valdybos pirm. A. Rinkūnas, kreipdamasis į svečius anglų kalba. Pagrindinę šios dalies kalbėtoja Judy LaMarsh, feder. vyriausybės ministrė, pristatė parlamento atstovą Trotter. Ministrė savo kalboje, kuri buvo įrekoruota net dviejų televizijos stočių, be kitko, pareiškė:

"Tikslas, kurį jūs puoselėjate savo širdyse, yra sunkus. Jis nebus atleistas vienos nakties stebuklu. Videlto norėčiau priminti jums, kad laisvės liepsna kyla iš sielos bei širdies gelmių. Ji gali būti istorijos eigoje prislopinta, bet negali būti užgesinta." Kita savo kalbos dalį ministrė paskyrė Kanados šimtmečio klausimams. Viešnia savo kalbą baigė sakiniu "Tegyvuoja Lietuva ir Kanada!" Savo tekste ji turėjo ilgesnį gabalą lietuviškai, bet jo neskaitė. Gausiai publikai plojant, ministrė buvo apdovanota gėlėmis ir V. Vardžio knyga "Captive Lithuania 1944-1962". Viešnia su savo sekretoriumi Neville pasilikė iki programos pabaigos ir domėjosi jungtinio choro ("Varpo" ir Priskėlimo parapijos) dainomis bei "Gintaro" šokių. Jungtiniam chorui dirigavo St. Gailevičius, o šokiams vadovavo — J. Karasejus.

Zodžių sveikino Toronto atstovų kontrolierius W. Dennison, estų atstovs, latvių bendruomenės pirm. J. Niedra. Raštu sveikino opozicijos vadas J. Diefenbakeris, Ontario premjeras J. Roberts, min. J. Yaremko, adv. A. Maloney ir kt. Visa eilė kitų tautybių atstovų buvo pristatyti publikai. Pagaliau pranešėja mokyt. V. Tamulaitė, gražiai vadovavusi programai, pakvietė apyl. pirm. Aug. Kuolą baigiamajam padėkos žodžiui. Visas iškilmes apvainikavo Lietuvos himnas.

Po programos min. J. LaMarsh priėmė pasikalbėjimui baltiečių atstovus, kurie ta proga su ja aptarė baltiečių dalyvavimo galimybes pasaulinėje parodoje Montrealyje ir Kanados šimtmečio programose.

Abi televizijos stotys dar tą patį vakarą 11 val. parodė lietuvių iškilmių dalį — min. J. LaMarsh kalbos ištrauką ir kaikiuriuos meninės programos momentus.

"Interethnic Forum" radijo programa vasario 14 d. paskyrė Lietuvai ištisą pusvalandį, kurį parūpino Toronto apyl. valdyba. Kalbėjo angliškai prof. R. Vaštokas ir kun. Branch.

Sol. V. Verikaitis padainavo lietuviškų dainų per CBC radiją vasario 20 d.

Vietinė spauda taipgi atžymėjo Lietuvos šventę. "The Globe and Mail" įdėjo min. J. LaMarsh nuotrauką ir minėjimo aprašymą. Jame korespondentas savotiškai pažymėjo, kad lietuvių mini kraštą, "kurio nėra" ir kad ministrė vienoje vietoje sumaišė lietuvių su latviais.

"The Telegram" įdėjo nuotrauką min. J. LaMarsh, kalbančios su lietuviu, ir trumpą minėjimo aprašymą. "The Canadian Register" paskelbė platoką informaciją apie lietuvių Vasario 16 progą. "Toronto Daily Star" lietuvių paminėjo tik trumpa žinute.

Astkirai Vasario 16 paminėjo ateitininkų moksleiviai (žūr. ateitininkų skyrių) ir skautai. Pastarieji vasario 6 d. turėjo specialią sueigą, kurioje buvo atžymėti kūrėjai-savariai atstovai ir patriarcho M. Jankaus duklė Elzė; apdovanoti skautu veikėjai — V. Skrinškas, P. Saplienė, V. Stukienė ir J. Dambars. Referatą skaitė G. Rinkūnaitė. Sceninę programą paruošė D. Skrinškaitė. Sueiga baigta "Satrijos" tunt. L. Gvildienės suorganizuotomis vaišėmis jaunimui. Ms.

Apyl. valdybos posėdyje nutarta naujai išrinkti Toronto apyl. tarybą suaukti posėdžio kovo 27 d. 3 v.p. šv. Jono Kr. par. salėje. Sesijos metu bus padaryti apylinkės bendruomenės organų pranešimai ir renkama nauja apylinkės valdyba.

Lietuviška baldų dirbtuvė
Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA.
P. LUBYS. Telefonas WA 2-7981.
Namu telefonas AM 1-0537.

City Driving School
OFICIALIAI PRIPAŽINTA
Ontario Safety League. Nemokami nurodymai išnuomuoti naują mašiną klasėje turintiems laikinai leidimus ir jau kalima pradėti važinėti pirmą pamoką su standartine ir automatinėmis mašinomis.
577 RYDOR ST. W. (prie Rathburi) Tel. LE 2-3656. Rytuose HO 6-1331

MONTREALQUE

Šv. Kazimiero par. žinios
3426 Parthenais St. Montreal 24, Que.

Aušros Vartų par. žinios
1465 rue de Sève, Montreal 20, P. Q.

— Vasario 17 d. vakare klebonijoje įvyko šeštad. mokyklų tėvų komiteto susirinkimas. Peržiūrėta atlikti darbai ir svarstyta atsiradusios kliūtys. Jau nuo š. m. Montrealeio švietimo komisija pradeda rodytis ateivių mokykloms nepalanki: sutrumpino puse valandos mokymo laiką ir nutraukė beveik pusę pinigų mokytojams, kurie dirba šeštad. mokyklose. Todėl tėvų komitetas nutarė laišku kreiptis į vaikučių tėvelius, kad kiekviena šeima prisidėtų po \$5, o kas išgali ir daugiau. Pinigus už šiuos mokslo metus prašoma įteikti per mokytojus arba tiesiogiai tėvų komiteto išd. A. K. Beniūšiui.

— Vasario 19 d., 10.30 val., Rosmonte veikianti šeštad. mokykla iškilmingai šventė Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo šventę. Salėje buvo surengtas išpūdingas minėjimas ir pagerbimas nežinomo kareivio, žuvusio už tėvynės laisvę. Scenoje stovėjo paminklas žuvusiems, prie jo — padėtos vainikai. Budintis trims prie tautinės vėliavos, visi kartu sugiedoję atitinkamą giesmę. Mokyklos mokiniai pasirodė gražiai. Matėsi, kad daug darbo įdėta mokytojų ruošiant minėjimą. Reikia pripažinti, kad galėjo būti daugiau tėvėlių ir svečių.

— Vasario 27 d., 4 v. p.p. J. Lukoševičių namuose — 1567 Foch Av., Verdun — įvyks Montrealeio ateitininkų sendraugių susirinkimas. Jo metu paskaitą skaitys naujas kun. G. Kijauskas, S.J. Visi sendraugiai maloniai kviečiami dalyvauti ir jau iš anksto rezervuoti laiką tam susirinkimui.

— Vasario 27 d. bus vykstanti Eastern Townships kalnus. Toji si — slidžių kelionė prasidės 7.30 val. Mišiomis. Po jų autobusais bus vykstanti ir numatyta vietas. Bus dvi grupės: jaunimo klubo ir skautų. Bilietus išsigykite iš anksto!

— Vasario 17 d. Kostas Mikėnas turėjo širdies priepuolį; skubiai nuvežtas į St. Gabrieli ligoninę.

— Vasario 17 d. staiga mirė Juozas Vasiliauskas. Palaidotas Cote Neiges kapinėse. Liko žmona ir sūnus. Gili užuojauta artimiesiems.

— Vasario 20 d. moksleiviai ateitininkai p. Girūnų patalpose turėjo idomų posėdį, kuriame nustatė tolimesnį savo veikimo planą.

— Praėjusio-sekmdienio rinkliava — \$141.71, o speciali skoloms mokėti — \$215.52. Bažnyčiai aukoję: L. Rudzevičius \$14, Ant. Gražys \$12, Ant. Račiūnas \$10, J. Jurenas \$8, V. Martin \$5, Kilikevičius \$5.

— Parapijos Kazimierinių vakarienė bus kovo 5 d. Bus didelė loterija, trys pinigines premijos po \$100.

— Didelė padėka visiems, kurie aukoję drabužių ir pinigų Punksko lietuviams. Drabužių rinkimo vėjus dar nesibaigė, todėl dar galite pažiūrėti į savas spintas surasti atliekamų darbų ir juos atvežti į parapijos salę; sekmdieniais priima Jonas Dalmotas, o šokiadieniais — kun. J. Gaudzė. Ačiū! K. J. G.

Tenoras Richard Verreau, kurio išpūdzius iš Vilniaus operos nesenai girdėjome per lietuvių radijo pusvalandį, "Place des Arts" vykusios operos Tosca programoje pristatomas kaip dainavęs ir Vilniaus operoje, Lietuvoje.

A. Mažeika, Lietuvos Nepriklausomybei Atst. K-to pirm., davė pasikalbėjimą per liet. radijo pusvalandį. Pareiškė, kad k-tas toliau dirbs PLB rėmuose ir rūpinsis propagandine Lietuvos bylos dalimi. A. Mažeikos patyrimu, lankant įvairių kraštų atstovus, mūsų bylos pristatymas esąs labai apleistas ir mažai kam žinomas reikalas. Komitetas yra numatęs paruošti gerai dokumentuotą brošiūrą įvairiom temom, parodant rusų kolonizaciją ir įteikti įvairių kraštų vyriausybėms.

Skaucūų židinio sueiga — vasario 27 d. po 11 val. pamaldų AV klebonijoje. Visos buvusios skautės ir skautų bei skaucūjų mamytės kviečiamos dalyvauti.

Gyvojo Rožinio Dr-jos susirinkimas — vasario 27 d. po Sumos AV par. apatinės salės posėdžių kambaryje.

Ateitininkų sendraugių susirinkimas — p. J. Lukoševičių bute — 1567 Foch, Verdun, vasario 27 d., 4 v. p.p. Kun. Kijauskas, S.J., skaitys paskaitą. Valdyba kviečia narius dalyvauti.

Sv. Onos Dr-gijos metinė šventė — kovo 6 d.

Tiesiam 10 val. pamaldas lietuvių kalba. Tai nėra pirmos pamaldos lietuvių kalba mūsų parapijoje. Perna mišijų metu Mišios jau buvo laikomos lietuvių kalba. Raginame visus lietuvius gausiai šiose pamaldose dalyvauti bei aktyviai į jas įsijungti, atsakinėjant ir kartu giedant.

Gavėnios rekolekcijos — Didžiosios Savaitės pirmoje pusėje. Rekolekcijas praves Tėv. Ged. Kijauskas, S.J.

Fantai bazarui. Prisidėjo: A. Ališauskas, N. Daniliauskienė, A. Cepulis, J. Motiejūnienė, T. Saltenis, M. Bernotienė, J. Sleikauskai, V. Mileris, B. Kasperavičius (\$5), Mrs. P. Sedan, L. Gureckas — Keating Ford Sales Ltd. vardu, F. Suplevičienė, B. Jaušnis, O. Norkelienė. Nuosirdi padėka visiems.

Bažnyčios Fondui aukoję: H. Tauteras, L. Bulota — \$20, J. Burba — \$10.

Praėjusio sekmdienio rinkliava \$318.00.

Kovo 19 ir 20 d. Montrealeio skautų Kaziuko mugė ir skautorama.

"Lito" metinis susirinkimas ir vakarienė įvyks šeštadienį, vasario 26 d., 4.30 v. p.p. Šv. Kazimiero par. salėje. Prieš susirinkimą norintieji galės įstoti į "Litą" narius.

AV par. Šeštadieninės mokyklos mokiniai mokykloje paminėjo Vasario 16. Vaikučių minėjimą atsilankę nemažai ir tėvelių. Kalbėjo tėvų k-to pirm. dr. G. Ciplijauskaitė — Tanner, seimelio atstovs stud. S. Baršauskas, mokyklos kapelionas Tėv. G. Kijauskas, S.J. ir mokyklų komisijos atstovs. Mokiniai atliko trumpą minėjimą pritaikintą programą.

N. P. seserų namuose įvyko mažųjų Užgavėnių "balius". Čia vėl išgirdom dainininkus, pianistus, deklamuotojus, matėm šokėjus ir artistas.

Pasirodymai buvo premijuojami komisijos, kurią sudarė Tėv. G. Kijauskas, S.J., I. Rimkevičienė ir J. Nedvarenis. Komisija pripažino, kad visi labai gražiai pasirodė ir visus apdovanojo gerųjų seselių parūpintomis dovanėlėmis... Po konkurso visi vaikučiai ir atsilankę tėveliai buvo pavaišinti kava ir pyragaičiais.

Skautų-čių tūntai surengė sueigą ir lauką paminėti Vasario 16. Kalbėjo skaucūjų dv. vadovs Tėv. G. Kijauskas, S.J. ir skautas vytils stud. R. Navikėnas. Su skaucūjų tuntu atsiviešino dr. I. Gražytė, išbuvusi tūntininkės pareigose 6 mt.

Skaucūjų "Neringos" tūntui laikinai vadovaus grupė skautininkių.

Tėv. G. Kijauskas, S.J. dar ne išbuvęs mūsų tarpe nei dviejų mėnesių, gražiai įsijungia kolonijos, ypač jaunųjų, gyvenimui. Darbo nestokojam, yra gerų norų ir entuziazmo, gal tik su vadovais sunkiau. Tad linkim sėkmės.

Ltn. A. Navikėno 11 metų mirties sukaktis buvo prisiminta pr. šeštadienį lietuvių radijo programoj. A. A. Navikėnas, nesenai atvykęs į Kanadą, turbūt buvo vienintelis lietuvis, sugebėjęs įstoti į karališkąją Kanados aviaciją, gauti leitenanto laipsnį ir skraidyti sprausminiais karo lėktuvais. Ltn. A. Navikėnas žuvo lėktuvu nelaimėjį V. Vokietijoje.

Dail. R. Bukausko ir dail. Vyt. Remeikos darbai yra išstatyti Central Station nuolatos vykstančioje parodoje kartu su kitų dailininkų paveikslais. Šiuos mūsų dailininkus dažnai kur aptiksi. Vasarą lietuvių dailininkai sudarė gerą dalį Dominion Square vykusios parodos, kur be šių dviejų dailininkų dalyvavo ir dail. O. Sablauskienė. - v -